

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám behívás és utólagos 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Számvetésért
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 722. Kiadóhivatal 706.

A függetlenségi politika.

Budapest, május 14.

Szeretjük és dicsérjük azt a parázs csetepatét, mely a függetlenségi politika iránya körül oly imperiózusan kerekedett. S hinni akarjuk, hogy nem is fog megcsappani ez a hév. Ma délután véget ért a költségvetés általános vitája s minden jel arra mutat, hogy a nyolcz óras ülések meggyorsítják a vita tempóját — s így a figyelem rá fog koncentrálni olyan nagy témákra, mint a milyen a függetlenségi és negyvennyolczas párt politikája. E politika életrevalóságát és eleven energiáját semmi nem bizonyíthatná jobban, mint éppen ez a mozgalmasság. Hasznosnak látjuk azonban, hogy az össze-vissza beszédben egy-két szilárd pontot kikeressünk.

A függetlenségi politika életének, éppen úgy, mint minden politika életének, két szaka van. Az egyiket akkor élte, mikor ellenzéki padokról hirdették; a másikhoz pedig akkor fogott, mikor hirdetői többségre jutottak a képviselőházban. Hogy a kettő között nagy a szakadék, még a laikus is láthatja. Az első élet ugyanis teljes lehet minden körülmények között; tántoríthatatlanul ragaszkodni az elvekhez, hirdetni azokat egyszerre és szüntelenül: lehetséges az ellenzéki padokon. A másik életszak csak lassanként válhat teljessé. Mert egyszerre megvalósítani olyan politikát, mely materiális módon fenéig megváltoztatja egy ország állapotát: nem lehetséges.

Itt van például az önálló hadsereg; tegyük föl, hogy a törvényhozási faktorok e kérdésben egyetértenek; vajjon megvalósítható-e azért máriól-holnapra az önálló hadsereg? Hiszen ilyen intézmény annyi szállal van oda kötve az életrevalósághoz, hogy e szálakat mind elvagdogni és helyébe újakat fogni, csak sok esztendő munkája lehet. De aztán egy parlamenti majoritás nem várt akadályokra is bukkanhat.

Az angol liberálisok az utolsó választások alkalmával olyan többséget kaptak, a milyenre alig volt példa az angol parlamentáris életében. Mindegyik liberális képviselőjelölt azzal ment a választási küzdelembe, hogy a flotta költségeit redukálni kell. (A szabad kereskedelem, vagy védővámok kérdése akkor még aludt és távolról sem volt annyira kiélezve, mint ma.) Mégis, mindjárt az első költségvetés tárgyalása alkalmával, a szabadelvű többség — a nemzetközi konstellációra s különösen a német flotta szédületes szaporítására való tekintettel — új pánczélosok építését határozta el.

A mi függetlenségi többségünk és az angol majoritás helyzete között bajos, mondjuk lehetetlen, analógiát vonni. Mindamelllett le lehet belőle vonni azt a tanulságot, hogy a politika strukturájában nagy változások esnek, ha ezt a politikát leállítjuk a földre. Fölmerül most már a kérdés, szabad-e, czélszerű-e, hazafias-e, hogy a függetlenségi politikát rátoljuk az opporionizmus útjára s

hogy lefaragjunk belőle mindent, amit ez az út el nem bír? Hát erre a kérdésre határozott nemmel válaszolunk. Az angol többség megengedhet magának valamilyen inkonzekvenziát, melyet különben éppen nemzeti érdekekkel bőven meg tud okolni. A mi függetlenségi majoritásunknak azonban nem szabad e példa után indulnia.

A függetlenségi párt képtelen lenne igazolni az ország előtt egyik-másik programpontjának elhagyását, vagy éppen elárulását. Ami vágy, remény, óhajlás ezer év óta ez országban él, mind ott él a függetlenségi párt elveiben. Nem árulás lenne-e tehát ez elvekből bármit is félrelökni? Amilyen örömmel gondolunk minden olyan alakulásra, mely a függetlenségi politikát mélyebben szorítja bele az életbe és ezzel visszanyom minden nemzetellenes aspirációt: éppen olyan határozottsággal vissza kell utasítanunk még csak a kísérletét is annak, mely a függetlenségi politikának ugynevezett szelidítésére, kompromisszumokba való göngyölésére törekszik.

Ennek a politikának a maga teljességében meg kell maradnia a guvernementális padokon is annak, ami az ellenzéki padokon volt — azzal a különbséggel, hogy a politika legaktuálisabb részei megvalósíthatnak, míg a többi számára az előkészületi munkálatok tételnek folyamatba. Magától értetődik, hogy egy többség munkája nem merülhet ki ellenzéki korában hirdetett elvek forszírozásában. Hiszen az élet száz és

A t. Házból.

I. Nappal és este.

Miként egy új operette premiéréjét, úgy fogadták a házsabályrevízió első következményét, hogy ma már nemcsak délelőtt volt ülés a képviselőházban, hanem este is.

Ők felkeltek, elstááltak a képviselőházba. Diskurálgattak a folyosón reggel. Köszöntek Wekerlének, Apponyinak, Jekelfalussynak.

— Itt vagyok, kegyelmes uram. Pontos, hű szolgád megjelent.

Különbö nem is lenne érdemes előlenni, ha az ember a jó klasszifikálást nem keresné. Mások Pallay Sándornál, meg Jakabnál, a Kossuth Ferencz bizalmasainál iratkoztak fel, hogy itt vannak, hadd tudja meg majd Kossuth, ha hazajön Bécsből, ahol a királynál audienciáznak.

Politika . . . politika . . . politika . . . Mint egy végtelen ásitás kanyarog a folyosókon a szó s a vele járó fogalom hosszú uszálya, mely az országut hulladékát, az utca szemétét és minden fertőzött hely mocskát magára szedi és mégis olyan, mint az agyonrongált lelkü, de szép külsejű kokott, akiért rajonganak. Politika . . . unalom . . . csalárdság . . . de azért nem tágitanak mellőle. És most reggel tiztől este nyolczig hivatalból lehet politizálni, közbe mind-

össze két órányi szabad idő van, hogy együtt menjenek ebédelni, akik már amugy is unják egymást.

A folyosói élet ebből áll. Wekerlét környékezik, hogy mi is lesz azzal a pártok egyesülését jelentő fuzióval. A miniszterelnök „remélem”, „majd meglátjuk” feleleteket ad. Most a telefonokat kiozzák, hát hogyha valami hírt hallanának Bécsből Kossuth Ferenczről. Azonban egyszer csak feltűnik az ifjú Szapáry Pál gróf, aki idegen urakat vezet és bemutatja őket a miniszterelnöknek. Wekerle a folyosón társalog velük. Szemmel láthatólag jól érezi magát közöttük.

— Valami világvárosi terv, ismét valami nagy koncepczió, amiből megint nem lesz semmi, — konstatálják a szomszédban.

A kutató szemek nyugtalanok. A magyar kegyelmes temperamentuma nem szereti, ha reformgondolatokkal zaklatják. Mire való az? Maradjunk ugy-e bár a régi és nézzünk csak oda, a tulsó folyosóra, ahol nagy deputációk vonulnak fel, közeli és távoli vidékekről, tanult emberek és földmivelő gazdák, meg iparosok vegyesen, össze-vissza öltözködéssel, meg frakk is van közte és gombos cipő, de mind kérni jöttek, kérni . . . kérni . . . Mivelhogy az ország, az állam, a kormány, a miniszter, a képviselő, a parlament csak arra való, hogy a kiüldötteknek legyen hová menniök kérni. Vállalkozás? Uj

terv? Uj alkotások? Vigye az ördög, hunczut a német. Letelepdednek a karzatra a derék vidékiek és hazafias beszédek akarnak hallani. Hát itt van Szentkirályi Zoltán, szépen is beszél, derék ember és pap is. Aki pedig paprikásabban szereti a dolgokat, annak itt van Csépany Géza. Mond az olyan szépeket, hogy jól eltűndhetnek felette, sőt azt is mondja, hogy ő nem monarchista. Nem hive a monarchiának. Nem kell neki még udvar se. Tehát köztársasági, gondolják és megnyugosznak benne. Csépanynak nem kell király, nem kell korona, neki köztársaság kell, éljen! Az emberek hallgatnak. Ne is szóljon bele senki az urak dolgába. Nekik immunitással védett joguk van, hogy e területen azt mondják, ami eszükbe jut, sőt most már nemcsak délelőtt tiztől délután kettőig, de délután kettőtől este nyolczig is.

Sőt csodálkozni kellene azon, hogy Nagy Emil és Baross János magas színvonalu beszédek mondának. Hogy Nagy Emil például vehemensen követeli mindenféle csalásnak a kiirtását.

— Óh, hát már csálni se legyen szabad, — vetik oda tréfásan. (De ne nézz a lelkek belsejébe, hányan lennének illetékesek az ellentmondásra.)

Csak délidőt érünk még és Justh Gyula elnök a Nagy Emil beszéde után szünetet rendel.

száz új változatot dob fel, melylyel értelmes embernek számolnia kell. Ma például olyan társadalmi osztályok élnek osztály-életet s lépnek fel követelésekkel, melyek a függetlenségi párt programjának megszerkesztésekor nem is éltek. Lehet-e ezeket semmibe venni? A kisiparosnak, a kisbirtokosnak, a hivatalnoknak, a kétkezi munkásnak s még egy sereg embernek olyan jogos kívánsága van, melyről évtizedekkel ezelőtt nem lehetett szó. Lehetséges-e mellettük szó nélkül haladni? Ki erre igent mond, nemzetgyilkos politikába bonyolódik bele. No, a függetlenségi többség ilyesmire nem vállalkozhatik.

Ennek a többségnek szerelmes hüséggel kell viseltetnie a múlt iránt, de meg kell értenie a jelent is. Ha így fogja fel kormányzási feladatát, Kossuth „álma” csakugyan valóság lesz.

Budapest, május 14.

A képviselőház holnap, pénteken délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen folytatja a költségvetés részletes tárgyalását.

Kossuth Ferenc a királynál. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, aki tegnap este érkezett Bécsbe, ma reggel háromnegyed 10 órakor az általános kihallgatás során audiencián jelent meg a királynál, hogy a kiegyezési tárgyalások alkalmával kapott kitérítést megköszönje. A kihallgatás, amelyen a kereskedelemügyi miniszter diszmagyarban jelent meg, mindössze néhány percig tartott s végeztével a miniszter visszatért a magyar házba, ahol az egybegyűlt hírlapírókat fogadta, akik előtt a következőket mondotta az audiencia lefolyásáról:

— Azért jelentem meg a felség előtt, hogy megköszönjem a Lipót-rendet. A felség nagyon kegyesen fogadott és kijelentette, hogy nagyon örvend, hogy egy magyar minisztert kitérítette e magas renddel. Sem politikáról, sem más egyébről a király között és köztem szó nem volt. Kizárólag a kitérítéstről beszélünk. A kihallgatás mindössze néhány percig tartott, mely után a felség kegyesen elbocsájtott. Ma délelőtt még néhány látogatást teszek és délután hazautazom.

A miniszter ezután átöltözködött és több látogatást tett. Fölkereste báró Aehrenthal és

Schönaich közös minisztereket is, akikkel hosszabb ideig tanácskozott. Délután öt órakor Kossuth Ferenc visszautazott Budapestre.

Abból a körülményből, hogy a király nem magánkihallgatáson, hanem az általános kihallgatások során fogadta Kossuthot, azt magyarázták, hogy már ezzel is dokumentálni akarták, hogy a látogatás teljesen mentes minden politikai jelentőségtől, hanem kizárólag a kitérítéssel volt kapcsolatban.

A költségvetést elfogadták. Ma tartotta a képviselőház az első délutáni ülést és a házszabályok új, sürgősségi szakaszának alkalmazása már jelentékeny eredménnyel járt. A költségvetés általános vitája, amely máskor hat-nyolcz hétig is elszokott tartani, már az első délutáni ülésen befejeződött. A meglehetősen érdeklődés nélkül lefolyt délutáni ülésen báró Thorotzkay Viktor balpárti képviselő után, aki délelőtt megkezdett beszédét fejezte be, már csak Vlád Aurél és Pop-Csicsó István nemzetiségi képviselők szölkáltak a költségvetéshez s ezzel az általános vita délután fél hat órakor véget ért. A vita bezárása után várták Wekerle Sándor miniszterelnök felszólalását, ez azonban elmaradt, s így a következő szavazásnál a költségvetést túlnyomó többséggel elfogadták. De elintézte a Ház a nyomban megkezdett részletes tárgyalás folyamán a kisebb tárcákat is, úgy, hogy holnap már a belügyi tárcza költségvetésére kerül a sor. A horvátok, akik nagy számban iratkoztak fel a költségvetéshez, valamennyien elállottak a szótól. Elhatározták ugyanis, hogy a költségvetés általános vitájában nem vesznek részt, nehogy a vita elhúzásával a kormány malmára hajtják a vizet. A kormány ugyanis, szerintük, megígérte, hogy a költségvetési vita végén nem gördít akadályokat a juniusi delegációs ülészek és a tiszti fizetések felemelése ellen. Nehogy már most a kormány a költségvetési vita elhúzása esetén alkalma legyen a delegáció juniusi ülései ellen kifogást tenni, a horvátok ki-mondták, hogy nem vesznek részt az általános vitában. Ez elhatározásuk eredményezte főképpen az általános vita befejezését. A részletes vita során a horvát minisztérium költségvetésénél is csak Supilo szólalt föl, a többi tárczáknál sem fognak nagyobb számban felszólalni.

Nagygyűlés az önálló bank érdekében. Az önálló nemzeti bank megvalósítása érdekében vasárnap, e hó 17-én délelőtt 10 órakor nagygyűlés lesz Zomborban. A nagygyűlést a bács megyei függetlenségi párt részéről Balogh Ernő orsz. képviselő, a párt

ügyvezető alelnöke, a zombori függetlenségi párt részéről pedig M é r ő Ignác pártelnök rendezik.

A tiszti fizetések felemelése. A jövő évi közös költségvetés előkészítése céljából — mint már hírül adtuk — vasárnap Bécsben ismét közös minisztertanács lesz, amelyen folytatják a két hét előtt megszakított tárgyalásokat. A közös minisztertanácsot vasárnapra kellett tenni, mert most, amikor a képviselőház egész napon át együtt van, a miniszterelnök máskor nem hagyhatja el a fővárost. Wekerle Sándor ezért Szombaton éjjel utazik Bécsbe és hétfőn reggel ismét visszatér. A vasárnapi közös minisztertanácsban fognak dönteni a két legfontosabb kérdésben, nevezetesen a tiszti fizetések felemelése és a delegációk összehívásának kérdésében. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ma délután szintén ebben a két kérdésben tárgyalt báró Aehrenthal és Schönaich közös miniszterekkel. A bécsiek azt hiszik, hogy a tiszti fizetések felemelése kérdésének megoldása már nem fog különös nehézségekbe ütközni, különösen ha a delegációk összehívását a két parlament munkaprogramjára való tekintettel, az őszre halasztják. Wekerle Sándor miniszterelnök ma egy bécsi lap tudósítója előtt úgy nyilatkozott, hogy a vasárnapi közös miniszteri konferencián a még függőben levő kérdéseket, minden valószínűség szerint, véglegesen megoldják.

A függetlenségi párt vacsorája. A függetlenségi párt ma tartotta rendes heti pártvacsoráját a városligeti Kovács-féle étteremben. A vacsorán megjelentek: Günther Antal igazságügyminiszter, Holló Lajos, Sággy Gyula, Hoitsy Pál, a párt alelnökei, Bernáth Béla, Nagy Dezső, Steiner Ferenc, Bedőházy János, Röck Iván, Herman Ferenc, Kovács Ernő, Bárczay Sándor, Mérey Lajos, Szentiványi Gábor, Ság Manó, Eitner Zsigmond, Putnoky Mór, Kállay Tamás, Halász Lajos, Horváth József (marosújvári), Hédervári Lehel, Gaál Gaszton, Buza Barna, Endrey Gyula, Keller István képviselők, Smialovszky Valér és Glatz Antal főispánok és a pártnak még igen számos kültágja.

A kérvények. A képviselőház kérvényi bizottsága ma délután 4 órakor Hrabovszky Guidó elnöklésével ülést tartott. A kormány részéről jelen volt Meskó László államtitkár. Moskovicz Iván előadó referálta a kérvények sorjegyzeit. Ismertette Szeged város kérvényét a törvényhatósági joggal felruházott városok tisztviselőinek fizetésrendezése iránt, Beregvármegye feliratát, amely a magyar

Hát hiszen szokás az, nagyjelentőségű beszédek után szünetet adni. De most előre meg van állapítva két órás szünet délután kettőtől négyig s így több más pauza nem dukálna. Csak hogy Nagy Emil egyuttal a szerzője a revidált házszabálynak, ő a meghosszabbítás mestere, azért is tartogatta szónoklatát az első ily ülésre, tehát jutalmul kapja beszéde után a rendkívüli szünetet.

És a Baross János beszéde után sincs még két óra. Azonban amikor báró Thorotzkay Viktor, a balpárti szónok önti magából a gondolatok özönét, szűk neki a határ és Justh Gyula alku-dozásokba bocsátkozik vele:

— Talán sziveskednék bevégezni: mindjárt két óra lesz.

— De nekem még sok mondani valóm van.

— Az lehet, azonban két órakor és felfüg-gesztem az ülést.

— Tehát négy órakor folytathatnám . . .

— Azt megteheti. Tehát . . .

— Tehát, alászoigája, a viszontlátásra négy órakor . . .

— Küldjön addig egy anziket és vigyázzon a villanyosra.

Felfüggesztés, ülésbezáras nélkül.

Ugy örvendenek neki, mint amikor a gyermek új játékokat kap és még nem tudja, mi van benne, amíg fel nem törí.

Justh Gyula hivei körében fogadja a gratulációkat ahhoz az elhatározásához, hogy a dél-

utáni ülésen is ő maga fog elnökölni és hogyha a képviselők ebédutáni hangulatban találhatnak lenni, hát majd ő is itt lesz és szintén ebédutáni hangulatban lesz.

No gyerünk csak kifelé a máiusi kánikulába, ahol aztán érezni lehet, hogy az időt kellemesebben tölthetjük volna el künn.

Apropos! Lesz-e szónok délutánra? Avagy tán mindjárt az elején be kell zárni az általános vitát.

Azt se feledjük el, hogy a költségvetés tárgyalása van napirenden.

* * *

II. Új színek.

Pont négy óra. Még teljes világosság ragyog. A délutáni nap betűz a függönyök között és sárga csikot rajzol a freskókra. A lift nehéz embereket huz fel. Kissé pirosak az arczok. Nagy szivarok kékes füstje karikázik.

Justh hangosan gyűjti táborkarát:

— Folytatjuk, kérem. Előre! Előre!

A szokatlan gyűlésre új emberek is jönnek, akiknek sok minden érdekes, ami nekünk már a könyökünkön nő ki. Friss impresszióik vannak. Nekik például az egy külön látványosság, ahogy az elnök felfelé megy a tarka-barka fal mellett mind magasabbra-magasabbra, míg aztán leül egy magastámlájú székre és rögtön csemetet és mindjárt azt mondja, hogy „Csendet kérek”, ho-

lott olyan csend van, hogy a Buzáth Ferencz lélegzése valóságos gőzmalom. És nevezetesen megtudakolják, mi a neve az elnöknek, holott örök időre kitiltaná őket a Ház területéről a sértés miatt. Hát van még ember az országban, aki ne tudja.

Hát az is érdekes, hogy a miniszterek közül legelőször Apponyi Albert jelenik meg, holott már hét órakor az operába kell mennie Eliánát hallgatni.

Az emberek jóllakottak. Hangosan üdvözlök egymást a folyosón, de bent a teremben elnyulnak, emésztenek s úgy mondják:

— Na hát beszéljen — valaki

Mintha a kabaréban lennénk, hogy: hadd kezdődjék már, szóljon a konferencier.

Justh bejelent, hogy következik ugyanaz, aki délelőtt elhagyta. Már ez így van. Nincs semmi különös benne. A beszéd, beszéd délelőtt is és beszéd délután is. Legfeljebb, hogy lassabban sorakozik egyik szó a másik mellé és hol az egyik, hol a másik szónok akadozik. Felállanak, leülnek. Közben a felállás és a leülés közt beszélnek. Hogy a költségvetés általános vitáját hirtelen be is fejezték, ettől számítódik egy széles mosoly a kezdete, egy elégedett mosoly, mely végighúzódik a t. Ház arczulatán. Ime. Erre jó a délutáni ülés. A szónokok nehezen győzik a lomha test pihenési vágyát. Hadd beszéljen valaki, de ez a valaki más legyen.

büntető
álló kat
kérvény
megye k
létesíté
gór.-kat
megvált
egygyer
vármegy
kel. mag
zottság
jeszti a

— K

Az

toknak
foglakoz
nak mai
széltek
kifejzés
megvaló
gyunk.
bécsi hi
Ferencz
ügyéről
széltek,
miniszte
lentkezil
formról
való bel
mán azo
Kossu
czia sor
megkösz
ily kihál
tos, a n
alaposan
Gróf A
tásának
bináció

Kom

rályt az
ról min
Kossu
lások fo
királyna
Most ma

Egy

független
hogy Ko
kosi Vil
aki több
lent meg
gatják é
Justh G
fel hozzá
is volt a
czel kez
szott. Ar
meghoss

Most

zik. És a
magának
utóbbi é

Meg

feminista
idősebb
rette szu
lőverseny
vele. Eg
kona Ge
rinttal ez
annyit, h
egy egés
belőle.

Alig

részletek
vetéseit

híntető törvény hatályának tényleges szolgálatban álló katonákra való kiterjesztését kéri. Pécs város kérvényét a kivándorlás korlátozása, Gömörvármegye kérvényét az országos gyermekvédelmi alap létesítése iránt. Az esztergomi róm. kat. és a vünai gör.-kat. esperesi kerületek az egyházi szolgálományok megváltását kérték. Több vármegye és város az egygyermekrendszer ellen kért intézkedést. Bereg-vármegye és Szeged város fölliratot intéztek a gör.-kel. magyar nemzeti egyház szervezése iránt. A bizottság a kérvényeket nagy részben pártolással terjeszti a Ház elé.

A fuzió-hirek.

— Kombinációk az új pártalakulásról. —

Budapest, május 14.

Az új pártalakulás eszméje, a koalíciós pártoknak egy táborba való egyesítése, állandóan foglalkoztatja a politikai világot. A képviselőház mai első nyolczórás ülése alatt is sokat beszéltek erről a tervről, bárha minden oldalról kifejezést nyert az a vélemény, hogy az eszme megvalósításától még meglehetősen messze vagyunk. A délelőtti ülés alatt nagyon várták a bécsi híreket, mert azt hitték, hogy Kossuth Ferencz mai audienciája alkalmával a fuzió ügyéről is tesz jelentést a királynak. Arról is beszéltek, hogy gróf Andrássy Gyula belügyminiszter legközelebb szintén kihallgatásra jelentkezik a királynál, akinek a választási reformról és az alkotmánypártnak a 48-as pártba való belépéséről akar referálni. A délután folyamán azonban mindkét híresztelést megczáfolták. Kossuth a király által adott általános audiencia során kitüntetésének formális és szokásos megköszönése végett jelent meg a király előtt s ily kihallgatás nem alkalmas arra, hogy ily fontos, a nemzetre és országra életbevágó kérdés alaposan megbeszélhető és tárgyalható volna. Gróf Andrássy bécsi utazásának és kihallgatásának hírére pedig félhivatalosan alaptalan kombinációnak mondták.

Komoly forrásból ered az a hír, hogy a királyt az új pártalakulásra vonatkozó mozgalomról minden fázisában informálták. Wekerle, Kossuth és Andrássy az előzetes tárgyalások folyamán esetről-esetre jelentést tettek a királynak, aki az akciót rokonszenvvel nézi. Most már csak a munkaprogram bemutatása

Egyszerre erős éljenzés viharzik végig a függetlenségi oldalon. Hirtelenében azt hitték, hogy Kossuth Ferencz jött be. Az éljenzés Rákosi Viktornak, a nagy humoristának szólott, aki több mint egy évi betegség után most jelent meg először. Körülfogják, a kezét szorongatják és Wekerle is odasiet, hogy üdvözölje. Justh Gyula pedig integet lefelé, hogy menjen fel hozzá. Rákosi fel is megy. Talán azóta nem is volt az elnöki emelvényen, amióta ott a Perczel kezéből kikapta az ollót és vele hadonászott. Amikor még ollóval is tiltakoztak az ülés-meghosszabbítás ellen.

Most Poiónyi jön. Wekerle vele is parolázik. És aztán Polónyi a folyosón udvart szerez magának és hangosan beszél részleteket legutóbbi élményeiből.

Megint idegen vendégek mutatkoznak. A feminista Grippenber Alice bárónő. Néhány idősebb főrend. Egy drámai hősnő és egy operette szubrett. Most érkezik Návay Lajos egy lóversenytéri szenzációval és Wekerléhez siet vele. Egy Geist-lóról van szó. Wekerlének rokona Geist és a lovát Bácsinak hívják. Tíz forinttal ezer kilenczvenöt koronát lehetett nyerni, annyit, hogy abból jó mulatságot csaphatnának, egy egész esti parlamenti ülést lehetne rendezni belőle.

Alig is vesszük észre, egyszerre már a részleteknél vannak, a kisebb tárczák költségvetéseit tárgyalják. Már Virgiliust citált Vlád

van hátra, amelyet, ha a király hozzájárul, publikálni is fognak.

A függetlenségi pártban sok őszinte hive van a fuziónak, különösen azok, akik már régebben hangoztatják, hogy a meddő közjogi viták helyett gazdasági és szociális munkásságot kell a függetlenségi pártnak kifejtenie és a nép sírgős, égető bajain kell törvényalkotásokkal segíteni. Ezek nem tekintik véletlen dolognak, hogy a költségvetés mai tárgyalása során Nagy Emil és Baross János felszóltak és éppen a gazdasági és szociális munkát sürgették. A nemzetiségekkel és a nemzetközi szocialistákkal szemben való hatásos védekezést is a fuzióban látják igen sokan. Ismerni akarják azonban, hogy minő alapon tervezik a fuziót és történet-megállapodás a munkaprogramm dolgában is. Ennek az óhajtásnak akar kifejezést adni Kmetty Károly, aki a képviselőház ülésén kívánja szóba hozni a dolgot. Az ő véleménye szerint le kell szögezni a függetlenségi párt álláspontját, mielőtt a fuzió ténynyé válik. Másrészt a párt régi tagjai közül többen tudni sem akarnak a fuzióról és akik azt hangoztatják, hogy a függetlenségi párt eddigi programját föl nem adják, már pedig a fuzió a régi program föladásával jár. E régi függetlenséglek azt hirdetik, hogy a vezetők a nép nélkül csinálják a számadást. Barabás Béla lelkesen pártolja a fuzió eszméjét és azt hirdeti, hogy el kell hagyni a jelszavakat és az 1848 vagy 1867 hangoztatását, legyen az új párt neve magyar nemzeti párt.

Az alkotmánypárt hangulatát jellemzi, hogy gróf Semsey László, akiről azt híresztelték, hogy nem hive a fuziónak, ma ezt mondotta:

— Nem tudom ki terjesztette e hirt rólam, de bizonyos, hogy nem felel meg a valóságnak. Én a fuziónak leglelkesebb hive vagyok már a választói reform és következesei miatt is.

A néppártban — mint megirtuk — megoszlanak a vélemények. Ma ugyan határozott formában híresztelték, hogy gróf Zichy Aladár miniszter, a néppárt elnöke, nem idegenkedik a fuzió gondolatától, de vannak a pártban a fuziónak ellenségei is, úgy, hogy bizonyosra lehet venni, hogy abban az esetben, ha a fuzió megtörténnék, a néppártban szá-

Aurél, néma kétségbeesés közben, már dörgött Nagy György és már rácsapott az asztalra gróf Batthyány Tivadar s a miniszterelnök tárczáját elintézték.

Mi lesz ha így haladnak. Eljutnak a belügyi tárczáig is és gróf Andrássy még utban van. Hamar itt terem gróf Hadik János... azonban a horvát ügyek lefoglalják az időt. Josipovich hosszasan beszél érdekesen, Supilo tölti az időt horvátul, mert azt mondja, ugyis mindegy, neki elég az, ha a horvát miniszter megérti, s ő megérti.

Már este van. Kigyulnak a színes transparensek az elnöki emelvény felett. Mintha a dohány-utcai templomban lennének. Just főnyözőn között ül.

— Szólani senki sem kíván, kérdem a t. Házat, méltóztatik-e a tételt megszavazni, igen vagy nem? — így szól az elnök.

S a balközépből Simkó József előnéklése mellett hangzik a válasz:

— Igen!

— Ha igen, akkor kijelentem, hogy a képviselőház a tételt elfogadta... Tovább!

Igy szól Justh Gyula nem egyszer, nem tizszer, de százszor.

És így haladnak mind tovább és tovább, amíg esti nyolcz óra lesz...

De olyan unalmas, unalmas, unalmas, hogy esti nyolcz órákor már éjfél volt.

És holnap folytatják.

Kadász lesz és egy része a keresztény-szociálista párthoz csatlakozik. Rakovszky Istvánról azt mondják, hogy erős hive a fuziónak, de még mindig vidéken van és csak holnapra várják megérkezését.

A költségvetést elfogadták.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 14.

A délelőttnek nem volt semmi nevezetessége, mindenki az új intézményre, a délutáni ülésre volt kíváncsi. Az ebéd utáni munka izgatott csak. Más volt a Ház képe, más volt a képviselők hangulata; a harci kedvet a jóllakottság enyhítette. Az aranyos czirádákon a kora nyári nap sugarai ömlöttek végig, mintegy békére hangolva a honatyákat. Nem is volt különösebb zavar. Lóverseny okozta néptelenségben kezdődik az ülés, amelyen a legnagyobb meglepetésre bevégezték a költségvetés általános tárgyalását és rátértek a részletek gyorstempójú elintézésére. Jóleső nyugalommal tiltakoztak a balpártiak némely tétel ellen, de azonban bejött Rákosi Viktor, akit egy év óta nem láttak a Házban és mindenki Sipuluszt üdvözölte és senki sem törődött a szónokokkal. Pedig Supilo még horvátul is próbálkozott, Josipovich Géza horvát miniszter azonban nagy éljenzés közben lenyomta Supilo urat, aki azonnal horvátul mosolygott a helyén. Azt mondta Josipovich, hogy Supilo azzal kezdte beszédét, hogy azért beszél horvátul, mert a horvát miniszternek beszél, és semmi szükség arra, hogy a többiek is megértsék, de a képviselők úgy találták, hogy Supilo ezzel éppen nem tiszteli a Házat és hogy privát diskurzusokra a parlament nem alkalmas hely. Éppen ezért sokat helyeselték a horvát miniszternek, aki kellő értékére szállította le Supilo fejtegetéseit.

A király személye körüli miniszterium költségvetésének tárgyalásánál gróf Zichy Aladár is felszólt, felelvén Nagy Györgynek, aki úgy találta, hogy a király személye körüli miniszteriumban sok a léhűtő és a hivatalnoki kar egy negyede is el tudná látni a szükséges munkát. Mindez azonban különösebb verve nélkül ment és a szavazásoknál Simkó egyre mondta: igen, ami mégis némi derültséget keltett, mert végül a költségvetést akkor is megszavazták volna, ha Simkó egy szót se szól.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

Justh Gyula elnök pont tíz órákor nyitotta meg az ülést. A Ház a tegnap elfogadott sürgősségi indítvány értelmében nyomban rátért a napirenden levő költségvetés tárgyalására.

A közigazgatás bajai.

Szentkirályi Zoltán: A közigazgatási szervezet fogyatkozásaiával foglalkozik; melyeket az alsóbb néposztályok a legelevenebben éreznek. A közigazgatási tisztviselők túl vannak terhelve olyan föladatokkal, melyek nem is a közigazgatás körébe tartoznak. Ilyen a kihágási bíráskodás is, mely tömördek elfoglaltságot és vesződséget hárít rájuk. A kihágási ügyeket a rendes bíróságok hatáskörébe kell utalni. Az árvavagyon kezelése is reformra szorul, az árvaszékek szervezete és működése nehézkes. A kormány hivatása, hogy segítsen ezen a hiányokon. A költségvetést elfogadja.

Republikánus balpárti.

Csepány Géza: Bizalmatlansággal viseltetik a kormány és a koalíció politikája iránt. Ez a politika nem a nemzet, de a korona tetszését keresi. A kormány adópolitikája, mely a költségvetésben tükrözik, nem modern és nem realis. Az egyes adófajloknál, különösen a földadónál nincs progresszivitás, az adóteher aránytalan nagy része a kisebb ember vállát nyomja, ennek oka a rossz és elavult földadókataszter. A fogyasztási adórendszernek hibáit is az alsóbb néposztályok sínylik. Az adóból folyó milliókat elnyelik a közös kiadások. A szónok nem lel-

kesedik a monarchikus államformáért, amelyért a nemzet minden ellenérték nélkül hoz óriási áldozatokat.

Baross János: Ez nem függetlenségi álláspont, ez köztársasági fölfogás.

Csepány Géza: A nemzet vezérei behódoltak annak az iránynak, mely ellen éveken át küzdöttek. Miután a kormány és a többség viselkedésében a nemzeti törekvések dekadenciáját látja, nem szavazza meg a költségvetést. (Helyeslés a balpárton.)

Szociális feladatok.

Nagy Emil: A magyar nemzet a mai nappal történeti pillanathoz ért. Mától kezdve a kényszerítés ereje szorítja a parlamentet arra, hogy szorosabb érintkezésbe lépjen a választóközönséggel, a nemzeti társadalom széles rétegeivel. A negyvennyolc-as eszme nem hangos frázisokban merül ki, de alkotó munkára hivatott. Az az irány, mely a jelszavak hirdetésének népszerűségéből kivette részét, de a felelősséggel járó kormányzás kényelmetlenségeitől irítozik, nem komoly politika. Ha a mérleg egyik serpenyőjébe gróf Apponyi Albertet és Kossuth Ferenczet, a másikba Bozóky Árpádot állítja, nem lehet kétség íranta, hogy a mérleg kinek javára billen le.

Pilissz István: Ne személyeket, de programokat tessék szembeállítani egymással.

Nagy Emil: Neveket tudna felsorolni, akik a vezérek aifnlőlelevelével, salvus konduktusával kerültek be a parlamentbe s akik a legelső alkalommal cserbe hagyták azokat, akiknek segítségével politikai existenciájukhoz jutottak. Magyarországon a függetlenségi politika a lehetőségek kérdése.

Nagy György: A gerincez kérdése!

Nagy Emil: Kossuth Lajos mutatott példát a negyvennyolc-as kormányzati politikára. Idézi Kossuth egyik Angliában mondott beszédét. Kossuth is a királylyal egyetértésben kereste a nemzet boldogulását. A negyvennyolc-as eszme nem királyellenes eszme. Ezeket kívánta a balpárti szónokokra megjegyezni. Azt az elkedvetlenedést, melyet a negyvennyolc-as törekvések megvalósításának nehézségei idéztek föl, a szociális és a nép érdekeit szolgáló munkával kell ellensúlyozni. Folytatni kell azt a belső kiépítést a nemzet függetlenségének és boldogságának, melyet Kossuth Lajos negyvennyolcban megkezdett s amely erőszakos válságok következtében félbeszakadt. Ennek a munkának egyik része a küzdelem a tisztességtelen verseny ellen, a tisztességes törekvések mellett. A szociális bajok körül a spekulatív parcellázások kérdése utal, a nálunk divó birtokfelosztásoknál nem a vásárló kis embereknek, de a spekulánsoknak van hasznuk. Az agrár-jobbágyág mellett megcsináltuk a merkantilt, a takarékpénziári jobbágyágot. (Helyeslés.) Végletekbe mozgunk, egyik oldalon a latifundiumok birtokosa, a másikon a föld nélküli Jánosok állanak. Ennek a helyzetnek egyetlen orvossága a hosszulejárati földbérlet rendszer meghonosítása. A hitbizományok földszabadítása, a papi javak szekularizációja nem lehet nemzeti politika.

Farkasházy Zsigmond: Hát a görög keleti püspökségek birtokai?

Nagy Emil: A biztos existenciájú kisember alapja a nemzeti társadalom egészséges fejlődésének. Fölvívja a pénzügyminiszter figyelmét az általa fölvetett gondolatra. Az állam a maga befolyásával mindenkinél többet tehet. Olesó hitel biztosítása helyett 1868-ban eltöröltük az uszaratörvényt. A szabadelvűpárt nemcsak helytelen közjogi politikája miatt bukott meg, de a nép anyagi érdekeivel való nemtörődömsége miatt is. A váltótörvényről beszél, melynek rendelkezései egy tatárjárás veszedelmével sújtják a hitelt keresó kisebb embereket. A kereskedelmi törvény ugyanígy kiszolgáltatja a tájékozatlan népet a tisztességtelen kereskedelem üzérkedéseinek. A büntetőtörvény teljes reformjára is égető szükség van. Mindezekkel a szabadelvűpárt félszázados uralma alatt mit sem törődött, a koalíciónak nem szabad ebbe a hibába esnie. (Ugy van.) A rendszerváltozásnak nem abban kell jelentkeznie, hogy egy-egy darabontot üldözünk, de a népszerűt politikájának inaugurálásában minden vonalon. Nem tudja, milyen változásoknak néz elébe a negyvennyolc-as párt, de egyet erősen érez, hogyha a párt a belső bajok orvoslására nem fordítja minden erejét, nem maradhat meg a kifeló/való érvényesülés, a nemzeti függetlenség munkásának sem, mert elveszti létezésének alapját, a tömegek bizalmát. (Zajos helyeslés. A szónokot számosan üdvözlöik.)

Az elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Bozóky Árpád beszélt. A balpárti képviselőknek erkölcsi jogosultságuk volt rá, hogy otthagyják a függetlenségi pártot és a koalíciót. Ők az elvek tisztaságát és nem a vezéretet nézik. A szónok a kunszentmiklósi piacon is hirdeti ezeket az elveket. Nagy Emilt azonban hiába várják Szolnokra a választói. Ha azt hiszi a függetlenségi párt, hogy nem bírja törekvéseit megvalósítani, valljon szint és legyen hatvanhetes. A kormány és a többség politikája nem őszinte, nem fogadja el a költségvetést.

A nemzetiségiek aknamunkája.

Baross János: A függetlenségi pártnak kétfős programja van, egy közjogi és egy szociális, az utóbbi legalább is olyan fontos, mint az előbbi. A szociális törekvések szolgáltatták a hajtó erőt a közjogi célok mellett, a negyvennyolc-as szabadságharcban is. Az oroszlan csak harc közben használja a körmet, ha jár, behuzza azokat. A nemzet megmutatta a maga oroszlan körmeit a lefolyt nemzeti küzdelemben. A nemzet továbbfejlődését két veszedelem fenyegeti: a nemzetiségi törekvések és a nemzetközi szociálizmus. A nemzetiségeket meg kell védeni az agitátorok ellen, akik idegenből lopnak tüzet államellenes izgatásaikhoz.

Lukács László: Ez rágalom.

Baross János: Idézi a román képviselők beszédét, bemutat egy térképet, melyen Magyarország keleti fele a Tiszáig Romániával egy politikai egységnek van feltüntetve.

Lukács László: Az csak etnográfiai térkép.

Baross János: Debreczen is rajta van ezen a térképen, ismerjük az ilyen etnográfiait. A nemzetiségek politikai és gazdasági szervezkedése veszedelmes arányokat ölt. A külföld előtt a magyar elnyomásról beszélnek, itthon féktelenül izgatnak. Bécsben barátokat keresnek törekvések számára, találak is. Bizonyítja ezt Lueger multkorai bukaresti látogatása és ott mondott beszédei.

Kmetz Károly: Mit szói ehhez a bukaresti osztrák-magyar követ?

Baross János: A román pénzüzetek politikai törekvései ugyanannak a célnak szolgálatában állanak, amelyet az izgatók hirdetnek. A román népnek van olyan jó dolga Magyarországon, mint Romániában, nálunk nincsenek parasztlázadások. A nemzetiségi politika ellen a magyar nemzeti társadalomnak egész erejével kell sikra szállani. A másik veszedelem, mely Magyarországot jövőjét fenyegeti: a nemzetközi szociálizmus. Ez ugyan afelé a cél felé tör és ugyanazzal az eszközökkel dolgozik, mint a nemzetiségi izgatás. A helytelen magyar birtokpolitika évtizedeken át valóságos kezére játszott ezekben a nemzetellenes törekvéseknek. Állami telepítésekre és parcellázásokra van szükség, csak egy ilyen nagyszabású beavatkozás ellensúlyozhatja a szociális veszedelmeket. A nemzetiségi vidékeken eladásra kerülő magyar birtokokat vegye meg az állam s telepítsen oda magyarokat. A járadék-birtokrendszert is meg kell honosítani, ez a rendszer Poroszországban is nagy eredményeket ért el. Ha földet adunk a népnek s egy öntudatos és józan szociális politikával az államhoz fűzzük, új harczosokat nyerünk a nemzeti Magyarországot megalkotásához. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés. A szónokot számosan üdvözlöik.)

Egy félbeszakított beszéd.

Báró Thorotzkay Viktor Fiume fejlesztéséről beszélt. Ki kell ragadni az egyetlen magyar kikötővárost mostani pangó helyzetéből. A magyar parasztság érdekeit a kormány és az állam teljesen elhanyagolja, a telepítés is kortes-politika szolgálatában áll. A szónok két óraker a Ház engedelmét kéri, hogy beszédét délután folytathassa. A Ház a kért engedelmet megadta.

Az elnök az ülést két óraker felfüggesztette, a vitát délután négy óraker folytatják.

A délutáni ülés.

Az elnök újra megnyitja az ülést.

Báró Thorotzkay Viktor elsősorban arra kéri az elnököt, hogy a délelőtti beszéd korrekuráját addig ne vigyék el, amíg a szónok délután visszatérve át nem nézte.

Az elnök: Ez kivihetetlen, mert nem lehet megakasztani az iroda működését.

Báró Thorotzkay Viktor beszél ezután a kiegyezésről, annak sérelmes pontjairól, kifejti, hogy a dalmát vasutrá nekünk semmi szükségünk, az önálló bank még mindig nincs meg. Sok ilyen dologért léptek ki szóló és elvtársai a függetlenségi pártból, hogy tisztán megőrizzék a függetlenségi eszméket.

A függetlenségi párt eltért a maga programjától, de itt vagyunk mi. (Gumyos nevetés.) A függetlenségi párt elhagyta a maga lobogóját, de mi a kezünkbe vesszük, fölírjuk rá a népszabadság eszméit és ezzel megyünk ütközetbe. Nekünk vezérünk nincs, a mi vezérünk a függetlenségi eszme. A költségvetést nem fogadom el.

Az utolsó szónokok.

Vlad Aurél: Elsősorban tiltakozik az ellen, hogy pártját az irredentistákkal való paktálással gyanúsítják. Adatokkal akarja bizonyítani ennek a súlyos vádnak az alaptalanságát. A nemzetiségiek ellen a politikai perek egész halmazát indították meg, de ezek közt egy sincs, amely az irredenta cimborálásával vádolná őket. Tessék átvizsgálni az oláh pénzüzetek könyveit, van-e abban olyan tétel, amely irredentista célokra adott pénzeket takarnak. Reflektál azután Baross János délelőtti hangoztatott telepítési eszméire, poetákhöz méltó ábrándoknak nyilvánítván azokat. A költségvetést nem fogadja el.

Lukács László személyes megtámadtatás címén kér szót. Szintén Baross János támadását ellen vé-

dekezik. Behatóan majd máskor fog foglalkozni ezzel a dologgal, most csak ünnepélyesen tiltakozik minden gyanúsítás ellen.

Pop Cs. István: Nem akart felszólalni, hogy mentől előbb befejeződjék ez a parlament és mentől hamarabb behozassanak az alkotmány sáncaiba azok a milliók, amelyek évtizedek óta várják, hogy jogokhoz jussanak. Ezután ő is rátér a nemzetiségiek ellen intézett támadásokra és gyanúsításokra és tiltakozik minden inszinuáció ellen.

A beszéd alatt megjelenik Rákosi Viktor, aki hosszú betegsége után először jelenik meg a Házban. Képviselőtársai megéjlenek és melegen szorongatják kezét.

Pop Cs. István az ováció csillapultával folytatja védekezését.

Nagy György: Arról beszéljen ott volt-e az Acentje temetésén.

Pop Cs. István: Ott voltam, de ezek történelmi dolgok, ezekről ne beszéljünk. Rátérve a költségvetésre, kijelenti, hogy nem fogadja el.

A költségvetést elfogadják.

Elnök a vitát bezárja. Szó illeti Roics Milánt, aki határozati javaslatot nyújtott be és így a zárszó jogával élhet. Nem lévén itt, a javaslatot szavazás alá bocsátja.

A képviselőház általánosságban elfogadja a költségvetést és elveti a határozati javaslatot. Az ülést ezután tíz percre felfüggeszti az elnök.

Szünet után.

Az elnök: Ujra megnyitja az ülést. Következik a költségvetés részletes tárgyalása. Első tétel a királyi udvartartás költségei.

A kisebb tárczák.

Nagy György: Mielőtt kijelentené, hogy nem szavazza meg a királyi udvartartás költségeit, állítja, hogy magyar királyi udvartartás egyáltalában nincs. Nem szavazza meg, mert a tétel óriási, a királyról pedig tudjuk, hogy szerény igényű. Kívánja tehát, hogy a tétel részleteztessék, hogy lássék: mire megy a sok pénz.

A képviselőház elfogadja a tételt. Ugyanígy elfogadják a képviselőház és a főrendiház költségeit.

Bozóky Árpád a főrendiház költségvetéseire akar hozzászólni, de az elnök nem enged meg, mert ez a tétel már elfogadhatott, Bozóky így csak az alelnökök tiszteletdíjait kifogásolja.

Egymásután szavazzák meg ezután a különféle kisebb költségvetéseket.

A közös költségek.

Bozóky Árpád: A közös költségek teteleinél felszólalva, kijelenti, hogy ő és pártja a közös kiadásokat nem szavazzák meg.

Nagy György: Fejetegeti, hogy az 1906-iki választáson a koalizált képviselők azzal állottak választók elé, hogy csak a legsürgősebb, folyókölségeket szavazzák meg. A mostani költségvetésben mégis talál olyan tétéleket, sőt felemeléseket, amelyekhez se joga, se megbízatása nem volt senkinek. Így a hadsereg tételénél óriási emelkedést talál, amit a képviselőházban konstatálni kíván. A delegáció jogtalanul szavazta meg ezeket a paktumellenes tétéleket, mert a pártok a nemzet előtt arra kötelezték magukat, hogy újabb terheket nem vállalnak. A közösügyi kiadásokat visszautasítja.

Madarász József: A közösügyi költségvetést szintén visszautasítja.

Wekerle Sándor miniszterelnök: A háborgó lelkeket megnyugtanni kívánja. Erkölcsi leczkét a kormánynak ne adjon senki. Nem áll az, mintha mi a csupán közös költségeket emeltük volna. A belső kiadásokat is tíz százalékkal emeltük. A számok logikáját megdönteni nem lehet. A változott viszonyok magasabb igényekkel léptek fel. A katonai költségeket mindazáltal nem emeltük fel, hanem ezt a kérdést függőben hagytuk a nemzeti kívánások teljesítéséig. Ne beszéljen tehát itt senki arról, hogy mi könnyelműen emeljük a kiadásokat. Kéri, hogy a Ház a tételt változatlanul szavazza meg. (Helyeslés.)

A képviselőház az előadó szavai után megsavazza a tételt.

A darabontok nyugdíja.

A közigazgatási bíróság nyugdíjtételénél

Farkasházy Zsigmond kijelenti, hogy a sérelmes nyugdíjazások ügyében az elnök felvilágosításai alapján az illető tárczákánál fogja észrevételeit megtenni.

A miniszterelnökség nyugdíjtételénél

Farkasházy Zsigmond a darabontoknak a király által történt jutalmazása ellen szólal föl. Konstatálja, hogy amikor a többség ez ellen háborgott, a kormány azt híresztelte, hogy ebbe a kormánynak beleszólása nem volt. Rámutat arra, hogy az államszámvevőség is kifogásolta azt, hogy a kormány darabontokat, például Kovács Gusztáv főispánt vagy Nagy László királyi biztost, nyugdíjazott. Kristóffy József is nyugdíjat huz, pedig az államszámvevőség elnöke ezt törvényellenesnek mondja. Fölvívassa

erre vonatkozó véleményét, amelyben kimondja, hogy még kegyelmi uton sem kaphatja meg ezt a nyugdíjat. Indítványozza, hogy ezeket a tételeket töröljék.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a miniszterelnökség nyugdíjaiban ilyen tételek nincsenek, kéri a tétel változatlan elfogadását. Amiket Farkasházy felhozott, az a belügyminiszteriumhoz tartozott, de már most is kijelenti, hogy ezeket a nyugdíjakat az előző kormány állapította meg. Kéri, hogy ezeket a kérdéseket a zárszámadásoknál vegyék tárgyalás alá. Ismétli, hogy a mostani tétel nem ezekre vonatkozik.

A koronázás 40 éves ünnepe alkalmából emelendő óbudai templom tételénél Bozóky Árpád a tétel elfogadásával stílusos módosítást ajánl.

Eber Antal: Ha egyéb bajunk nem volna! (Derültség.)

Bozóky Árpád újból hangsúlyozza, hogy a helyes közjogi kifejezésekre vigyázni kell.

A bécsi miniszterium.

A király személye körüli miniszterium költségvetésénél

Nagy György kifogásolja, hogy ez a miniszterium nem teljesíti kötelességét. Ennek a miniszteriumnak Bécsben a magyarság védővárának kellene lenni, helyett, mint a költségvetés jellemzi, hogy szegény utazó magyarok fölségélyezésére mindössze 600 koronát fordítanak. Indítványozza, hogy a tételt 41.000 koronával csökkentsék. A maradvány is elég lesz, mert ott mindenki kiskirálynak képzelet magát. (Derültség.)

Gróf Zichy Aladár, király személye körüli miniszter: Ha eddig nem tudta volna, hogy mi a feladata, most megtanulta és köszöni Nagy Györgynek a felvilágosításokat. Azonban neki nemcsak a bőségtől és nemességétől van dolga, de mint a magyar kormány képviselője, joga van bármikor politikai előterjesztést tenni a királynak. Azokat a vádak, mintha a vezetése alatt álló miniszteriumban nem dolgoznának, visszautasítja. (Helyeslés.)

Josipovich a horvát ügyekről.

A horvát miniszterium költségvetésénél Supiló Ferenc horvátul szólal föl. A függetlenségi párt zajosan éljenzi Josipovich horvát minisztert.

Josipovich Géza horvát miniszter: Supiló azzal kezdte beszédét, hogy azért beszél horvátul, mert félősleges, hogy a Ház megértse. (Zaj.) Ami azt a vádját illeti, hogy ő kijelentette volna, hogy lemond a mandátumáról, ha a koalícióval ellentétbe jut, határozottan tagadja. (Nagy zaj a horvátoknál.)

Gróf Batthyány Tivadar: Milyen szemtelenség ez! (Zaj.)

Elnök gróf Batthyány Tivadart rendretasítja. Josipovich Géza horvát miniszter: Kötelességem tartja horvát nemzetével szemben, hogy helytlen maradjon. Ezen a helyen ő a békés egyetértésért dolgozik. (Éljenzés.) Horvátország helyzetét nem lehet egyes agitátorok szavai után megítélni. Ő olyan munkába nem mehet bele, amely Horvátország részéről egyenesen a magyarság ellen való törést jelentene. (Zajos éljenzés.) A horvátok jogait össze lehet egyeztetni a magyarságéival. A nyelv, illetőleg a vasuti pragmatika ügyében is helytelen álláspont van. Az 1868: XXX. t.-cikkkel nincs ellentétben, hiszen megkívánja, hogy azok a tisztviselők, akik a néppel érintkeznek, horvátul tudjanak. A vitás kérdéseket a regnikoláris deputációknak kell megoldani. A horvát népet meg kell tanítani arra, hogy egymásra vagyunk utalva, szükséges, hogy a horvátok tanuljanak magyarul. (Zajos éljenzés.) Ez nem magyarosítás, csak szükségszerűség. Ami azt a vádat illeti, hogy a volt bán fölterjesztéseit nem terjesztette a király elé, kijelenti, hogy miután értesült arról, hogy kik szorították erre a bánt, tette ezt. Nem vádolhatják őt hazafiatalansággal. (Ugy van! Helyes!) Kéri a költségvetés megszavazását. (Zajos éljenzés. Szónokot számosan üdvözlék.)

Elnök este nyolcz órakor a tárgyalást félbeszakítja és holnapi ülés napirendjének megállapítása után a jegyzőkönyvet hitelesített. Ezután az ülést berekeszti.

Budapest, május 14.

Birák a képviselőházban. Az Országos Birói és Ügyészi Egyesület küldöttsége járt ma a képviselőházban Grecsák Károly kuriai bíró vezetésével: a küldöttség tagjai voltak Balázsovics József és Wettstein Gyula kuriai birák és Agoraszto Péter és Gaár Vilmos budapesti ítélőtáblai birák. A küldöttség dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt, dr. Günther Antal igazságügy-minisztert, Justh Gyulát, a képviselőház elnökét, dr. Popovics Sándor pénzügyi államtitkárt, továbbá a pénzügyi bizottság elnökét és előadóját, valamint az egyes pártok elnökeit kereste fel, hogy figyelemükbe és pártfogásukba ajánlja az egyesület kérvényét, amelyben annak az igaztalanságnak és méltánytalanságnak a megszüntetését kéri, mely,

hogy amíg minden más állami tisztviselőnek hivatalos teendői elvégzésére az állam bocsát irodai helyiséget rendelkezésre, addig a budapesti ítélőtábla és a Kuria bírói magánlakásukon kénytelenek e célra külön szobát igénybe venni s ennek bérköltségét a magánlakásuk céljaira kapott lakbérből fedezni. Ezért addig is, míg az állam megfelelő építkezésekkel ezeket a birókat hivatalos irodahelyiséghez juttatja, kéri, hogy a magánlakásukon tartott ilyen irodahelyiség költségeinek megtérítése fejében megfelelő lakbérpótlékban részesüljenek. A küldöttséget szívesen fogadták s úgy a miniszterelnök, mint az igazságügy-miniszter elismerte a vázolt állapot méltánytalanságát és megígérte, hogy komolyan fog foglalkozni ennek megszüntetésére vonatkozó módokot megállapításával.

Küldöttségek a képviselőházban. Kiskunfélegyháza város nagyobb küldöttsége tisztelettel ma délelőtt a képviselőházban Molnár Béla közjegyző vezetésével gróf Apponyi Albert kultuszminiszternél, iskolai kérdésben kérve támogatást. Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter, aki a küldöttséget igen szívesen fogadta, megígérte jóakaratu támogatását. — A torontól vármegyei Lázárföld és környékbeli községek küldöttsége tisztelettel ma délelőtt a képviselőházban Mezőssy Béla államtitkárnál Kardos Samu és Hódy Gyula képviselők vezetésével. A küldöttség arra kérte az államtitkárt, hogy az ott parcellázandó 1400 holdas állami birtokban az ő szűkre néhány holdas kisebb birtokot bérbeadjanak. Az államtitkár szívesen fogadta a küldöttséget és biztosította őket az ügy jóindulatu támogatásáról. — Nagyatád somogy megyei nagyközség negyven tagu küldöttsége tisztelettel ma délelőtt Tallián Andor főlőszolgabíró és dr. Gulyás Ferenc kerületi tanfelügyelő vezetésével gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternél és arra kérte a minisztert, hogy az ottani államilag segélyezett községi polgári fiúiskolát államosítsa. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy a kívánságra nézve érdemlegesen nem nyilatkozhatik, de mérlegelve az előadottak teljes fontosságát, az iskola érdekében meg fogja tenni, ami az állam jelenlegi erejéből telik.

Spanyolok a francziák ellen.

Európai csapatok összeütközése Marokkóban.

Budapest, május 14.

A Marokkóban rendet csináló francia és spanyol csapatok közt fegyveres összeütközés történt, melynek valószínűleg diplomáciai uton is folytatása lesz.

Az összeütközés a spanyol vadászok és francia zuávok között keletkezett. A spanyolok löttek először a zuávokra, akik puskatűzzel válaszoltak. A spanyolok részéről egy katona elesett, egy megsebesült; francia részről két zuáv megsebesült. Ezen incidens következtében Desmoustiers ezredes kezébe vette a Spanyolország részére fentartott terület feletti rendőri hatalmat.

Erről az esetről Damade tábornok a következőket táviratozza: E hó 12-én spanyol bennszülött rifkatonák és egy algír vadász között verekedés támadt, amelynek folyamán a felfegyverzett spanyolok leölték fegyvertelen ellenfelüket. A közelben lévő őrszolgálatot teljesítő zuávok hadnagya, aki egyedül és fegyvertelenül a verekedés színhelyére ért, beakart avatkozni. A rifkatonák odébb állottak és a város fala mögött helyezkedtek el, ahonnan egy rendes spanyol káplárt és egy francia vadászt megsebesítettek. Szintugy tüzeltek egy zuáv káplárra és négy közlegényre, akik arra haladtak. Utóbbiak viszatüzeltek a lesben álló katonákra, akik közül egyet megöltek.

A külügyi és hadügyi miniszterek nem tulajdonítanak jelentőséget a kazablankai eseményeknek, melyeket a hadügyminiszter a szereplők részegségével magyaráz. Maura miniszterelnök szerint az ügy semmiképen sem zavarja meg a Franciaország és Spanyolország közti jó viszonyt. A spanyol közvéleményben ellenben kínos feltűnést és nagy izgatottságot keltett a váratlan összeütközés s általános az a vélemény, hogy ilyen körülmények között többé szó sem lehet a francia és spanyol csapatok együttes működéséről, mert félt, hogy újabb összeveszés még inkább gyöngítene a mörök szemében az európai katonaságot tekintélyét. A madridi lapok sürgetik a kormányt, hogy rendelje vissza a spanyol csapatokat Kazablankából.

A Liberal című madridi lap foglalkozik a kazablankai incidenssel és azon nézetének ad kifejezést,

hogy Spanyolország vonja vissza csapatjait, mert a francia és spanyol csapatok hosszabb együttműködése okvetlenül újabb konfliktusokat eredményezne. Az El Mundo kazablankai jelentése szerint az összeütközés után egy algériai vadász három spanyol tisztet inzultált. A katonát letartóztatták.

Tangerből táviratozzák, hogy az a sereg, melyet Abdul Aziz szultán legutóbb Szaffiba küldött, elégtelennek bizonyult. Négyszáz főnyi francia csapat Kazablankában parancsot kapott, hogy legyen készen a Szaffiba való indulásra, Philibert tengernagy pedig elrendelte, hogy Tanger és Kazablanka között északa is funkcionáljon a dróttalan táviró és a francia csapatok idejekorán értesülhessenek Muley Hafid táborának mozdulatairól. Salehban a papság sürgeti, hogy Muley Hafid jöjjön oda és a szent városban tegye le az esküt.

Muley Hafid tudvalevőleg követeket küldött Berlinbe. Ezek a követek azt kérték, hogy Németország segítsen eltávolítani Marokkóból a francia és a spanyol csapatokat, mert csak így fog helyreállni az országban a nyugalom. Muley Hafid már régebben irásban közölte Drude tábornokkal, hogy valamennyi város a kikötővárosok kivételével őt ismerte el szultánnak. A marokkói követség leveleket hozott most az orosz czár, a hollandi királynő és az Egyesült-Államok elnöke számára Muley Hafidtól. Ezeket a leveleket a marokkói delegátusok az illető nagykövetségek útján fogják eljuttatni rendeltetésük helyére. A követek e hó 20-ig maradnak Berlinben, aztán egyenesen Fezbe utaznak vissza. Azt mondják a marokkói delegátusok, hogy addig ez már az igazi szultán hatalmában lesz, ha ugyan nem övé már is.

KÜLFÖLD.

Fejedelmek találkozója. Brüsszeli diplomáciai körökben határozottan számítanak arra, hogy Vilmos császár Wiesbadenben találkozni fog Lipót királlyal, amely találkozástól a Kongó-kérdésben nagy eredményeket várnak. Más hírek szerint a találkozás csak udvariassági tény és politikai kérdéseket nem fognak megbeszélni.

Vilmos császár Bülowhoz. Vilmos császár közölte Bülow herceg kancellárral, hogy a birodalmi gyűlés eredményes működése és hazafias magartása nagy meglepéssel töltötte el és elismerőleg köszönetet mondott a birodalmi kancellárnak és munkatársainak fáradságtalan munkásságukért, egyuttal azon reményének adott kifejezést, hogy munkájuk a hazára áldást fog hozni és ösztönzésül fog szolgálni a birodalmi gyűlésnek, hogy a küszöbön álló nagy feladatokat eredményesen fejezzék be.

Ezzel a távirattal kapcsolatban, amelyek a császári bizalom rendkívüli módon való megnyilatkozása, érdekes a berlini „Tägliche Rundschau” cikke, amely megemlíti azokat a híreszteléseket, amelyek klerikális oldalról hoztak forgalomba, hogy ezáltal ártsanak Bülow hercegnek. A „Tägliche Rundschau”-nak ez a cikke többek között így szól:

A Bülow herceg ellen irányuló aknamunka a birodalmi gyűlés berekesztése után ismét erősebb mérvben indult meg. A legújabb eredménye jelenleg az, hogy Lobell urat, a birodalmi kancellári hivatal főnökét, Lucanus ur utódjaként proklamálják. A kancellári hivatal főnökét tehát hivatalvadásznak, Bülowot pedig támogatói protektoraként akarják felüntetni. Ezenkívül egy klerikális lap Fürstenberg herceget a kancellárság jelöltjeként említi és egyuttal közli, hogy Bülow herceg különös gyorsasággal siettetni római palotájának berendezését. Ez is légből kapott híresztelés. A kancellárnak már csak azért sem szükséges olyan lázasan siettetni a római palota berendezését, mert teljes berendezéssel vette azt át. Röviden a centrum, e vakondok munkája ezuttal sem fogja a kívánt célt szolgálni. Hogy milyen esztelen ez a hajsza, annak legjobb bizonyítéka a császár sürgönye.

A macedón reform. Az orosz kormány az angol kormánynak legutóbbi macedón reformjavaslataira adott válaszában lényegében fentartotta az orosz javaslatokat. Az angol kormány föntartotta magának a jogot, hogy újabb javaslatot terjeszthesen a hatalmak elé.

Az afgán lázadás. Kabulból érkező jelentések szerint az afganisztáni emir szigorúan megtiltotta, hogy izgató beszédek mondjanak és elrendelte, hogy a bünösöknek tépjék ki a nyelvét. Az emir minden olyan alattvalójának pedig, aki elhagyja Kabult, hogy a felkelőkhez csatlakozzék, üssék le a lábát. Szintugy sürgős parancs ment Dsilaladba, amely szigorúan megtiltja, hogy fegyvereket és lőszerket adjanak el a lázadó törzseknek.

Csapatösszevonások az orosz-török határon. Pétervárról jelentik, hogy arra a híre, hogy a porta az orosz határon folytonosan szaporítja és összevonja csapatait, a császár rendeletére a pétervári külügyi kormány utasította Sinowjew konstantinápolyi nagykövetet, hogy kérdezze meg egyenesen a szultántól, hogy mire való a csapatok koncentrációja. A szultán azt válaszolta a konstantinápolyi orosz nagykövetnek, hogy a császár küldjön ki néhány vezérkari tisztet a határra s azok győződjenek meg, vajjon tényleg történtek-e koncentrációk és ha igen, akkor a szultán kész a csapatokat visszarendelni. Két orosz vezérkari tiszt már is elutazott a török határra.

Meggyilkolt emir. Még megerősítésre szoruló magánjelentés szerint az afganisztáni emir, Habibullah-t saját fivérének, Hadrullahnak hívei meggyilkolták és Hadrullahot kiáltották ki emirré. Az utolsó hivatalos hírek is közölték, hogy Hadrullah pártja erős agitációt fejt ki a brit uralom ellen és hogy Hadrullah népszerűsége egyre terjed. Ha az emir meggyilkolásáról szóló jelentés igaz, akkor az angol csapatok el fogják özönlenni Afganisztánt.

EGYHÁZAK.

— **(Háromszázezer korona adomány.)** Egy ismeretlennek maradt jótévő, fejedelmi adománnyal ajándékozta meg a budapesti református egyházat. Az adomány, mely ugy nagyságát, mint a jótévő szerénységét tekintve rendkívüli, nem kevesebb, mint háromszázezer korona. A pesti református egyház presbitériuma tegnap délután tartott ülésén emlékezett meg erről a fejedelmi adományról, melyet az egyház valamelyik jótévője névtelenül tett az Erzsébet-Terézvárosban építendő református templom céljaira. Az önzetlen és szerény adományozó háromszázezer koronát bocsátott az egyház rendelkezésére. A presbitériumi ülés halás köszönetet mondott a titkos jótévőnek és dr. Kovácsy Sándor főgondnoknak, aki a nagy adományt közvetítette. Azután dr. Szabó Aladár lelkész jelentette be, hogy az ő kezeihez a napokban, szintén névtelenül, hétezer koronás adomány érkezett a józsefvárosi egyházi építkezés céljaira, amelyek a nagylelkű adomány révén most már biztosítva vannak. Az ülés örömmel vette tudomásul az ajándékot és köszönetet mondott a névtelen jótévőnek.

Ezután az ülés az új szervezési szabályzattal foglalkozott, melyet az egyházközség helyi bizottságai már mind letárgyaltak és általánosságban elfogadtak. A presbitériumi ülés sorra vette a szabályzat pontjait és letárgyalták az egészet, melyet némely módosításokkal elfogadtak. E módosítások során kimondották, hogy a javaslat életbelépeése után is lépéseket tehet bármelyik egyházzrész a külön egyházközség alakítása felé. A lelkészválasztásokra térve, mivel az, hogy minden kör maga választsza a lelkészét, lehetetlen és a törvénybe ütközik, kimondották, hogy ha a parokiális körök a lelkészi állást meghívás után akarják betölteni, erre nézve a presbitérium ajánlását kell kikérniök. Az új egyházi szabályzat most az egyházmegyei és egyházkerületi ülések elé fog kerülni végleges megerősítés és jóváhagyás végett.

— **(Konfirmáció.)** A budapesti református egyházban a husvét utáni napokban megkezdődött a konfirmálandó gyermekek oktatása. A tanításokat: dr. Szabó Aladár lelkész, Böszörményi Jenő, Izsák Ferencz, Nagy Dénes, Szabó Károly, Tóth József, Szinok Zoltán és Kozma Andor hitoktatók, Takaró Géza és Kovács Emil helyettes lelkészek végzik a pesti részen, a budai oldalon pedig Haypál Benő lelkész és Veress Jenő segédlelkész. A konfirmációi ünnepélyeket a következő sorrendben tartják meg: a VI—VII. kerületi konfirmándusoké május 24-én, a Kálvin-téri templomban, a IV., V., VIII. és IX. kerületbeli fiuké május 28-án a Kálvin-téri templomban, a leányoké május 31-én szintén ott. A budai, zuglói

és köbányai konfirmándusok ünnepélye május 28-án lesz az illető egyházzrész templomában.

— **(Az Irgalmas-rend nagyképtalanai ülése.)** Gasser Kasszian Maria, az irgalmas-rend Rómában székelő generálisa képtalanai ülést hirdetett, amelyen a lefolyt három évi ciklusban előfordult ügyekről beszámoló tartanak és a következő ciklusra megválasztják a rend elöljáróit. A magyar rendtartomány képtalanai ülése e hó 14-én veszi kezdetét, amelyen maga a generális fog elnökölni.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Arad város köztörvényhatósága ma közgyűlést tartott gróf Károlyi Gyula főispán elnöklésével, amelyen elhatározták, hogy kulturánácsosi állást szereznek évi 4000 korona fizetéssel. Ezután a közgyűlés megszavazott ingyen telket az állami új főreáliskola céljaira, melyet a kormány egy millió korona költséggel épített.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Péntek, május 15. — Róm. kat.: Izidor vt. — Prot.: Mózes. — Görög-orosz: Május 2. N. Atanáz. — Zsidó: Ijar 14. — A nap két reggel 4 óra 24 perczer. nyugszik este 7 óra 28 perczer. — A hold két délután 6 óra 41 perczer, nyugszik éjjel 3 óra 55 perczer.

A belügyminiszter fogad délután 3 órakor. — A földmivelésügyi miniszter fogad délután fél 5 órakor. — A közoktatási miniszter fogad délután 4 órakor. — A belügyi államtitkár fogad délután 2 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — A külügyi lapudósítók szindikátusának alakuló ülése délután 5 órakor a képviselőházban. — Gripenberg báró felolvasása 6 órakor az Ujvárosban. — Tavaszti tárlat a Városliget Múzeumában nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — Tavaszti és grafikai kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—7-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán Nagyvezető-utcai szalonja rendezés miatt zárva. — Az Uránia Képtér szalonja nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A Nemzeti Múzeum régiség-tára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum nyitva 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 9—2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum zárva. — A Történelmi Képcsarnok nyitva 10—2-ig. — A földtani intézet múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9—12-ig és 2—6-ig. — A Széchenyi-múzeum zárva. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 6—8-ig. — A Páth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9—1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Ezerésem könyvtára nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig és 6—9-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

— **A királyról.** A király ma ismét megkezdte rendes tavaszi lovaglógyakorlatait. Olyan feszesen és könnyedén ült a lovon, mint fiatal éveiben és Kinsky herceg fősiállómesterrel az oldalán előbb a schönbrunni lovaglóiskolában, azután az arnyas sétányban lovagolt. A király az egész idő alatt élénken társalgott kísérőjével és lovát többször megsarkantyuzta, hogy gyorsabban menjen.

— **Frigyes király vendégei.** Frigyes dán király Töpler Kálmán soproni polgármestert és Brunner János soproni ev. esperest, valamint Szilvássy Márton ügyvédet, akiket soproni tartózkodásából ismert. Bécsbe hívatta, kik e meghívásnak kész örömmel tettek eleget. A soproniakat, mihelyt megérkeztek, Bull főudvarmester fogadta és nyomban a királyhoz vezette, még azt sem engedvén meg, hogy előbb átöltözködjének, mert a király úgy akarta őket fogadni. A király lekötözött szíveséggel üdvözölte a vendégeket. Azután meghívta a tisztelgőket villásreggelire, amelyen kívülük Schaumburg-Lippe herceg, aki tudvalóleg a király elhunyt leányának férje volt, továbbá a budapesti és a bécsi dán főkonzulok és Bull főudvarmester vettek részt. Reggeli után ismét cercle volt, amelyen a király kijelentette, hogy szívesen látogatna el most is Sopronba, de fél, hogy fájó emlékek felújulása révén lelki izgalmakban lesz része. Szilvássy Mártonnak a dán Doneborg-rendet adományozta, melyet a másik két soproni már régebben megkapott. Majd legszívesebben módon vett bucsut vendégeitől, akik a délután folyamán még egyszer találkoztak a királlyal, mikor a Grabenen egész magánosan sétált.

— **Királyi kihallgatás.** A király ma az általános kihallgatások során fogadta Vajda Ödön apát főrendiházi tagot és a 67. gyalogezred küldöttségét, mely Kukitz Eliás és Hahn Rezső ezredesekből, Himmer Vincze, Kleinschrott Ágost és Van Zell Arlo Alfréd őrnagyokból állott.

— **Lónyayék uton.** A Lónyay grófi pár, mint Meránból jelentik, három hónapig ott tartózkodás után ma délben elutazott. A gróftól orvosa és egy betegápoló asszony kísérte

— **Nemességadományozások.** A hivatalos lap legközelebbi száma közli a legfelsőbb királyi kéziratokat, amelyek szerint a király a személye körüli magyar miniszter előterjesztésére Bernát István országgyűlési képviselőnek, a magyar gazdaszövettség igazgatójának és törvényes utódainak, nevezettnek a szociális és szövetkezeti ügyek terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a magyar nemességet „korláti” előnévvel díjmentesen adományozta; továbbá a király ugyancsak a személye körüli magyar miniszter előterjesztésére Rubinek Gyulának, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatójának, valamint kiskoru István és Nándor nevű testvéreinek és törvényes utódaiknak a magyar nemességet „zsitvabesenyői” előnévvel díjmentesen adományozta.

— **Elmaradó kihallgatás.** Sztéryny József kereskedelemügyi államtitkár más irányú elfoglaltsága miatt e heti pénteki audienciáját nem tartja meg.

— **Lipót király életveszélyben.** Kicsi hiba, hogy Lipót belga királyt halálos szerencsétlenség nem érte utól. A múlt héten történt, hogy a király Brüsszelbe utazott és vonata majdnem összeütközött egy lőszállító tehervonattal. Csak a gépész lélekjelenlétének köszönhető, hogy az összeütközést az utolsó pillanatban szerencsésen elhárították.

— **A gróf Karátsny mentő-estély keretében** megtartandó kabaret-előadás, melyre minden belépőjegy érvényes, mindegyre fényesebbnek ígérkezik. Az előadás rendkívüli és érdekes voltát fokozza azon körülmény, hogy a kabaret-előadás ismét több olyan számmal szaporodott, amelyet mágnás asszonyok és mágnások adnak elő. Így újabb gróf Andrassy Tivadarné kívül gróf Hadik-Barkóczy Endre v. b. t. t. neje és gróf Szapáry Pál fognak egy-egy számmal szerepelni. Ezenkívül még néhány mágnás asszony fog felépni, kiket azonban a főúri rendezőség eddig még nem nevezett. Művészi jeleseink közül újabb Szoyer Ilonka, Eötvös Gitka, Medgyaszay Vilma, Popiel és Ferenczy Matóka fognak szerepelni. A fényes főúri estélynek különben még egy érdekes jelensége is lesz és pedig az, hogy eltérőleg az eddigi szokásoktól a vendégereg semmiféle zsarolásnak kitéve nem lesz és amennyiben árusítani semmit sem fognak, úgy, hogy a vendégeknek a belépő-jegyben kívül áldozni semmit sem kell. Ezt az üdvös intézkedést maga a vendéglátó grófi pár rendelte el, mert nem akarja, hogy a kedves és szépnek ígérkező estély élvezését ilyesfajta pumpolásokkal zavarják. A főúri rendezőség értesíti a meghívott és eljött vendégeket, hogy az estélyen már fél kilencz órakor jelenjenek meg, mert József főherceg és Augustia főhercegnasszony pontban kilencz órakor érkeznek meg a palota diszbejárata elé.

— **Fallières Londonban.** Fallières elnök doveri fogadtatására — mint Londonból jelentik — lord Beresford főparancsnoksága alatt a csatorna-flotta ötven hadihajója fog a Shakespeare-szirt és a Dover-pier között két hosszú sorban horgonyt vetni, hogy a „Leon Gambetta”-t, amelyen Fallières elnök érkezik, illő üdvözléssel fogadja. A parton Edward király nevében Arthur connaugthi herceg fogja üdvözölni az elnököt.

— **Az osztrák automobil-klub kirándulása Fiuméba.** Tegnap érkeztek meg Fiuméba tizenhét automobilon az osztrák automobil-klub tagjai, akik e hó 3-án indultak el Bécsből hosszabb versenykirándulásra. Az automobilisták Zágrábon át Boszniába, onnan Hercegovinába, majd a Dalmát tengerpartra mentek, ahonnan aztán tegnap Fiuméba és Abbáziába érkeztek meg. Utjukban számos nehézséggel kellett megküzdeniök, úgy, hogy öten abban is hagyták a megéröltetű turát. Az osztrák automobilisták tiszteletére este Abbáziában ünnepséget rendeztek. A klub tagjai ma reggel folytatták utjukat Triesztbe.

— **Torpedóflottánk Fiumében.** Ma, csütörtökön érkezik Poládból Fiuméba a haditengerészet torpedóhajórajának tiz ocsenánjáró gőzöse, a Sankt Georg és a Pelikán torpedó vezérhajó vezetésével. A torpedóhajók egy napig maradnak a magyar kikötővárosban.

— **Beteg herceg.** Drezdából érkező távirat megerősíti azt a hírt, hogy Miksa szász herceg, Frigyes Ágost szász király öccse, aki a freiburgi egyetemen a kánonjog tanára, súlyosan megbetegedett. Miksa hercegnek ma nagy láza volt.

— **Gracza György meghalt.** A magyar újságíró gárda ma jelentékeny veszteséget szenvedett. Egyik legmunkásabb, legrokonszenvesebb tagja, Gracza György, ötvenkét esztendő korában elköltözött az élők sorából. Nevét ismerik az egész országban, mert ő volt az, ki népies nyelven megírta a nagy népszerűségű szabadságharc történetét.

Gracza György 1856-ban született Veleczén. Jogi tanulmányainak elvégzése után a hírlapírói pályára lépett, 1882-ben szerkesztője lett a Budapest című politikai napilapnak, s e tiszteit husz esztendeig viselte. Szorgalmas, dolgozó újságíró volt. Számos rajza, cikke, tanulmánya jelent meg különböző lapokban, s „Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története” című nagyobb munkán kívül írt még több önálló könyvet is. Ezek közül nevezetesek: A korvinák, történelmi tanulmány, Nevető Magyarország című adomás könyv s A halál örültjei című regénye.

— **Sztrájk a sertésközvágóhidon.** A sertésközvágóhidon sztrájk a mai napon is változatlanul folyt tovább. A munkában eddig nem állott be semmi akadály sem. Tegnap haszánhatvenöt sertést vágtak le. A hűtőkben még jó néhány száz sertés van beraktározva. A munkában sok kismester segít a nagyvágóknak. Ma este hat órakor a hentes ipartisztület Práter-utca 64. szám alatt levő hivatalos helyiségében Horvát János iparhatósági biztos közbenjárásával békéltető tárgyalás volt. A munkások és az iparhatósági biztos mindent elkövetek, hogy a béke létrejöhesse, azonban ez nem vezetett eredményre. A mesterek úgy nem akarják a munkások követeléseit teljesíteni. Ezen azután az egész békéltetési akció hajótörést szenvedett. A marhavágóhid és a gázgyár munkásai elhagyározták, ha a sztrájkolók követeléseit nem teljesítik, úgy ők is csatlakoznak hozzájuk.

— **Merénylet egy bíró ellen.** Egerpatak, háromszékmezei községben a bíró ajtaját dróttal leköttették, leöntötték petróleummal és meggyújtották. Szerencsére a szomszédban lakó beteges öreg asszony észrevette a tüzet és fellármázva a szomszéd-ságot, sikerült az égő házból a bírót és családját kimenteni. A csendőrség megindította a vizsgálatot, hogy ki követhette el a tettet.

— **Öngyilkos tanuló.** Még majdnem két hónap választja el a tanulósgót a vizsgáktól és máris kezdetüket vették a diák-tragédiák. Tegnap egy tizenöt esztendő kereskedelmi iskolás leány, ma egy tizenégy esztendő gimnazista vetett véget öngyilkos kézzel életének, mert félték az év végi bukástól. A mai öngyilkos Oláh Béla, Oláh Géza fővárosi tanár tizenégy esztendő fia. A kis fiu a második kerületi gimnázium növendéke volt. A már esztendő óta rosszul tanuló fiu ma nagyon megijedt, mert megtudta, hogy két tantárgyból intőt kap. Az intőt ma délután édesapjának kézbesítette is a levélhordó, bár a fiu egész délután leste, hogy a levelet ő vehesse át s így apja ne szerezhesse arról tudomást. Mikor látta, hogy hiába volt minden igyekezete, bement szobájába és egy esztendővel ezelőtti szüleitől születésnap ajándékkul kapott buldog-fegyverével föbe lötte magát. A dörrénés zajára a ház lakói összeszaladtak és a házban lakó dr. Wéber Adolf gyorsan kimosta és bekötözte sebéit. A mentők az eszméletlen állapotban levő fiut az új Szent János kórházba vitték, de mire oda értek, már halott volt. Holtestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **A pékmester gyilkosa.** Mosolygó Gyula fűszerkereskedőt, aki tegnap agyonlőtte Bella Antal pékmestert, ma délben a rendőrségről átkísérték az ügyészség börtönébe.

— **Meggyilkolt halász.** E hó 7-én a Palicsi-tó partján meggyilkolva találták Mezei Péter halászt. A vizsgálat most megállapította, hogy Mezeit Vukovics Blagoje és Zveki Zsivoin nevű társai csalták el a tóhoz, hol agyonverték, szeméit kiszúrták. Mindkettőt letartóztatták. Védekezésük, hogy részegek voltak.

— **Leégett malom.** Déváról táviratozzák: Popesden Buda Béla nagybirtokos benzin-malma eddig ismeretlen okból kigyuladt és mivel segítség nem volt a közelben, az összes berendezéssel, gépekkel és a felhalmozott gabonával együtt leégett. A kár mintegy 30.000 korona, melyből biztosítva csak 7000 korona volt.

— **Véres tragédiák Nagyváradon.** Két véres tragédia játszódott le ma Nagyváradon. Mindkét tragédia kiinduló pontja a szerelem volt. A szörnyű eseteknek három halottja van s csak kicsi hija, hogy negyedik áldozat nem volt. Az egyik rémes eset a következő: A nagyvárad Teleki-utcában Bruder Matild nevű elvált asszonynak dohányelárusító üzlettel kapcsolatos pálinkás boltja volt. Járt az üzletbe egy Seelenfreund Jakab nevű elzüllött bérkocsis, aki állandóan szerelmével üldözte a javakorbéli elvált asszonyt. Ez az ember nős volt, de feleségével viszálkodásban élt s mindig azt mondta, hogy elvált a feleségétől, ha Bruder Matild hozzá megy feleségül. Ez azonban hallani sem akart a bérkocsisról. Ma reggel beállított megint Seelenfreund a boltba. Ott volt akkor az asszony nővére, Bruder Etel is. A bérkocsis felhajtott egy kupicza pálinkát és megint megkérte az asszony kezét. Elutasító válasz után revolvert rántott s az asszonyra süttötte. Bruder Matild összerokkadt: a golyó szívére járta át s egy-két percnyi kínlás után meghalt. Bruder Etel, aki a szörnyű jelenet tanúja volt, segítségért kiáltott. Az elzüllött ember őt is meg akarta gyilkolni; rásütötte a fegyvert, de a golyó csak horzsolta a vállát. A gyilkos aztán megútamodott. A kora hajnali órában történt. Az utcán senki sem járt. A gyilkos könnyen szökhetett. Egyenesen hazament a lakására, ahol a feleségével néhány szót váltott. Azután a padlásra ment. Egy idő múlva Seelenfreundnek aggodalmai támadtak. Férje után ment a padlásra. Ott azt látta rémületére, hogy a férje elkéült arccsal, holtan csüngött az egyik gerendán. A nadrágszíján felakasztotta magát. Az esetet Seelenfreundné jelentette a rendőrségen. Kivonult a helyszínére Czeglédi rendőrbiztos, Eleméry tiszteletbeli rendőrfőkapitány, Görömbei kir. ügyész, Szegedi vizsgálóbíró és Barna Ármin tiszti orvos. A két hullát a halottsházba vitték, Bruder Etelt Szacsavay-utcai lakására szállították, ahol sebesülten fekszik, de állapota nem veszélyes. A vizsgálat folyik. A halálos végű dráma híre már a kora reggeli órákban elterjedt a városban és izgalmas perczeket okoz a lakosságnak. Mikor ezeket a sorokat írjuk, a Teleki-utcai bolthelyiség előtt csak egy nyüzsg az utca a kíváncsiak óriási sokaságától.

Ugyancsak Nagyváradon történt ma az alábbi véres dráma. A Nemzeti Kávéházban huzamosabb időn át szolgált, mint felirónó Grosch Ilona harmincesztendősnök látszó széparczu leánya, aki tekintélyes szülők gyermeke; az apja Grosch Ferenc általános becsült tanító Zomborban. Január havában a kávéházban megismerkedett Pántya Béla fogasztási adóhivatali tisztviselővel. Beleszeretett a fiatalemberbe, aki szívesen volt vele együtt. Minden jel arra vall, hogy szerették egymást. A férfi gyakran látogatta meg a leányt a Menház-utca 6. számú házban levő egyszerűen butorozott lakásán és megígérte neki, hogy házasságra lép vele. Tegnap délután sokan találkoztak a leánynyal, aki több üzletben járt bevásárlás céljából. Estefelé néhány csomaggal hazatért. Czigányzenészeket, meg enni-innivalót hozatott és bezárkózott a szobájába. Körülbelül hajnali négy óráig dárídózott pompás jókedvvel, vidám muzsikaszó mellett. Akkor aztán elküldte a cigányokat, világos menyasszonyi ruhába öltözködött, mirtuszoszort illesztett a hajzatába és hosszú fehér fátyolt öltött magára. Mikor elkészült az öltözködéssel, a szoba közepén virágos ravatalt rögtönzött, lefeküdt a feldisített nyoszolyára és szíven lötte magát. Nyolcz óra lehetett, mikor Pántya benyitott a különös képet mutató szobába, ahol borzalmas hullaszag csapta meg. A patyolat mátkaruhát széles vérfoltok csufították el. A leány jobb kezének megmerevedett ujjai között szorongott a kicsiny pisztoly. Arczát és keblét elborította a fátyol. Az asztalon néhány leragasztott borítékos levél hevert. Egy a rendőrségre czimezve, a többiben szüleitől és testvéreitől bucsuzkodott el az öngyilkos. A kivonult hivatalos közegek a holtestet a halottsházba szállították és a történetkről táviratot menesztettek Zomborba, az apához.

— **Tűz az utcán.** Ma délben nagy riadalmat keltett a Kossuth Lajos-utcai déli korzón egy kátrányos kocsis égése. A 14. számú ház előtt kigyulladt a kocsis és a benne volt kátrány sűrű fekete füsttel s lobogó lánggal égett. Kihívták a tűzoltókat, akik a tüzet hamarosan eloltották.

— **Tűz a Ganz-gyárban.** Ma este nyolcz órakor tűz ütött ki a Ganz-féle részvénytársaság Kis Rókus-utca 8. szám alatt levő telepének festékraktárában. A tűz híre igen gyorsan terjedt el a fővárosban, úgy, hogy mikor az I., II., III., V. kerületi és a Ganz-gyári tűzoltóság teljes apparátussal, gőzfejcskendővel és tolólétrával kivonult, már ember ember hátán tolongott. A tűzoltóság egy óra leforgása alatt lokalizálta a tüzet. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A kár meghaladja a tízezer koronát. A rendet Fasching rendőrfelügyelő és Kolossa rendőrfelügyelők vezetésével kivonult lovas és gyalogos rendőrök, valamint a Nyul-kasztránya készenléte és egy utász csapat tartották fenn. Fél tíz órakor az utca már visszanyerte rendes hétköznapi képét. A tűznél kint voltak a mentők is, de nem akadt dolguk.

— **Csendőrből haramia.** Márczius 20-án történt, mint annak idején megírtuk, hogy Csurogon egy Mándits Milos nevű csendőr boszút forral Bogárnár szakaszvezető ellen, de az éj sötétjében véletlenül Albrecht József csendőrtizedest sebezte meg három lövéssel. Mándits a tett elkövetése után elbujdosott, fölcsapott haramiának, s még társakat is vett maga mellé. A mult héten a csurogi réten termett, s társaival beállított egy szállási gazdához, kitől lovát és kocsiját követelték. Revolvert fogtak rá s úgy kényszerítették, hogy befogjon. A gazda, mert féltette a kocsiját, szintén a kocsiára ült, mire vágatava hajtattak el a sötét éjbe. Nem messze haladtak, mikor a terhükre volt gazdát fejbe verték és ledobták a kocsirol. Ott találták meg az összevert embert, aki elmondta, hogy Mándits és társai Szlavóniába iparkodtak. A haramiák keresésére akkor mozgósították az egész Délvidék csendőrségét és határőrségét. De Mánditsék ekkor már átjutottak a határon Szerbiába. Most azt jelentik, hogy a szerbiai rendőrség elfogta a gyilkost Vranjevó nevű szerbiai községben, ahol az eladott lovak és kocsis árán mulatott, de igazolni nem tudta magát. Elfogatása után értesítették a szablyai főbíró, mire Nikovitz szablyai járási rendőrfelügyelő leutazott a helyszínére és megállapította Mándits személyazonosságát. A hatóság megindította a kiadása iránt való eljárást.

— **Életihalharca a mozdonyon.** Cilleiből táviratozzák, hogy ott tegnapelőtt reggel a gráci személynovat mozdonyvezetője élet-halálharcot vívott a mozdonyon a fűtőjével. Alig robobott ki a vonat a cillei állomásról, amikor a lokomotív fűtője, Schuster István minden ok nélkül megtagadta a mozdonyvezetőnek az engedelmességet, sőt tetteleg is bántalmazta a mozdonyvezetőt. A megtámadott mozdonyvezető szorult helyzetben nem birt másként védekezni támadójával szemben és lelőtte a robobó vonatról, azután megállította a gépet. A fűtőt életveszélyes sebeivel ugyanazon a vonaton vitték vissza Cilleibe, ahová a vonatnak vissza kellett térnie, hogy a fűtő helyébe új embert állíthassanak.

— **Vigyázatlanság.** Baky Ferenc és Afra Tamás, a csiksomlyói tanítóképezde negyedéves növendékei tanulgatás közben május 10-én átrándultak a közeli Csikszentimre nevű községbe Baky szüleihez. A szülők nem voltak otthon és a két jó barát leült tanulni, miközben Afra a falon egy fegyvert pillantott meg és azt kezébe véve, vizsgálta. A fegyver véletlenül elsült és Bakyt oly szerencsétlenül találta, hogy az rögtön meghalt. Afra az ijedtségtől elájult és midőn magához tért, önként följelentette magát. A szerencsétlenül járt fiatal embert nagy részvét mellett temették el. Mindkét fiatal ember kitűnő tanuló volt.

— **A tenger halottja.** A Fiuméhez közel fekvő Zlarin helységben tegnap éjjel egy férfi holtestét fogták ki a tengerből. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a hulla azonos egy Bresa z Márton nevű 28 éves matrózzal, aki a „Pietro” nevű vitorlásról, amely a mult hónapban fával terhelten indult el Fiuméből Spalatóba, viharos uton a tengerbe zuhant és odaveszett.

— **Halálozások.** Ruckhardt Alajos 48-as honvéd-tüzemester 84 éves korában meghalt Lendva-Ujfalun, Zalavármegyében.

Beck Ignác főhadnagy, a budapesti hadapród iskola tanára, május 13-án, hosszas szenvedés után életének 30. évében Budapestben, a tizenhatos számú helyőrségi kórházban meghalt.

Id. Lengyel János sepsiszentgyörgyi kereskedő, volt 48-as honvédtiszt 76 éves korában meghalt. Temetése tegnap volt nagy részvét mellett.

— **Tüvész egy faluban.** Czeldömölkről jelentik, hogy Vönöerk községben tegnapelőtt tűz pusztított, melynek 16 lakóház és ugyanannyi melléképület esett áldozatul. A tüzet valószínűleg gyufával játszó gyermekek okozták.

— **Szolgálatot vélnék teljesíteni** olvasóinknak, ha szövé teszszük, hogy a számos fővárosi czég közül bőrdárúkat a legszebb válfajokban jelenleg Heller Mér Utóda czégnél (VII., Károly-körút 3. sz.) lehet legujabban beszerezni. E megbízható, hírneves czéget ajánljuk olvasóink figyelmébe, ahol ilyenmü czikknek nemcsak dus választékban, hanem a kiváló minőséghez képest jutányos áron kaphatók.

— **Házunk küszöbén** alkossuk meg a magyar vánterületet és ha órát és ékszer óhajt vásárolni, Polgár Kálmán műoráshoz forduljon (üzlet: Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. sz.), itt előnyös részletfizetésre és szigoruan szabott árak mellett magyaros, jó izlésű ékszerárak és megbízható járásu órákkal szolgálják ki, írásbeli garancia mellett. Egy levelező-lapon nyilvánított kívánságára nagy képes album-árjegyzéket küld ingyen és bérmentve a czégvezetőség.

x **Véredényelmesedés** (arteriosclerosis) nemcsak az öregkor betegsége, hanem sokszor fiatalabb korban is lepi meg az embereket és okoz kellemetlen tüneteket, mint fejfájást, szédülést, álmatlanságot, szívtüneteket sat.-t. Az orvosi tudomány ezen és hasonló tünetek okát a véredényelmesedésben tapasztalható magasabb vérnyomásnak tulajdonítja. A múlt évben bejárta a napi és orvosi sajtókat az a hír, hogy D'Arsonval francia tudós orvostanár magasfeszültségű villamos árammal a betegség ellen sikereket ért el. E sikereknek életani magyarázata az, hogy a magasfeszültségű áramnak vérnyomást csökkentő hatása van. Ez a kezelésmód, melyet felfedezője után Arsonvalisációnak neveznek, teljesen fájdalomtalan és felette kényelmes, mert ruhán keresztül történik. Magyar részről is beigazolást nyertek a kiváló francia tudós eredményei dr. Hönig Izó budapesti elektrotherapiai intézetében (Károly-körút 24.), ahol a kezelési mód számos esetben kipróbálva, szintén bevált.

x **Zászlók, czímkék** minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél, Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

x **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

A dánosi rablógyilkosság.

— Saját tudóstónktól. —

Budapest, május 14.

A főtárgyalás mai, huszadik napján végre befejezték a bizonyítási eljárást s az ügyész előterjeszthette az esküdtekhez intézendő kérdéseket. Ezt megelőzőleg még a hátralevő törvényszéki szakértők terjesztették elő véleményüket a vádlottak életkorára vonatkozólag, akikkel szemben az ellenőrző szakértő feltűnően ellentétes szakvéleményt terjesztett elő. A királyi ügyész nem kevesebb, mint 133 kérdést intéz az esküdtekhez, amelyekben a czigányokat a dánosi gyilkossággal, a gyóni rablással és a Fabókék meglopásával vádolja.

A mai tárgyalásról tudósításunk a következő:

Elégtétel a védőknek.

Rónay Kamill elnök féltizkor megnyitja a tárgyalást és nyilatkozik a tegnapi incidensre vonatkozólag.

— Mielőtt a tárgyalást megkezdendők, szövé kell tennem a tegnapi incidensre. A szakértő tanár ur egy hozzáintézett kérdésre oly módon felelt, ami a védőket a legnagyobb mértékben sértette. Én magam is helytelenítettem ezt a választ, meg is mondtam a szakértő tanár urnak, de a védő urak oly vehemens támadást intéztek a szakértő ur ellen, hogy szükségesnek láttam a védő urakat rendreutasítani. Minthogy a szakértő tanár ur már tegnap sajnálkozását fejezte ki a történet felett, sőt egyenesen bocsánatot kért, én sem látom szükségét annak, hogy a rendreutasítást továbbra is fentartsam és azt ezennel visszavonom. Most folytatjuk a tárgyalást. Felkérem dr. Szikszay urat, hogy terjeszse elő véleményét a czigányok életkorára vonatkozólag.

Hány évesek a vádlottak?

Dr. Szikszay: Szerintem Sztojka Bajka 19—21 év közt van, Balogh Tuta 22—25, Lakatos Kuna szintén oly kora lehet. Németh Vranának már négy éves gyermeke van, teste fonnyadt, 32 kifejlett foga van és így 25—30 évesnek tartom. Lakatos

Luterna 22—25 év között van, Surányi Csoroszlya 17—20, míg Surányi Márton 25—30 év között van. Lakatos Mari (Kácsi) korát 20 éven túl nem mondhatom, 19—22 év között van. Lakatos Rózát 16—18 évesnek tartjuk.

Tuta: Egy szóm volna kérem alásan. Tessék idehozni az én keresztlevelem Nyiregyházáról, majd meglátjuk, hogy csak 18 éves vagyok.

Andreánszky Jenő törvényszéki orvos nyilatkozik aztán a vádlottak koráról. A törvényszéki orvos — adja elő Andreánszky — minden szempontot figyelembe vesz a kor meghatározásánál, így a test, a szem, a csontok és fogak fejlődését és elváltozását és nem speciális szempontból, ami félre is vezethetne.

A vádlottakat tegnapelőtt megvizsgáltuk. Mind-egyiknél a legalsó kort állapítottuk meg, mert ezt pontosan lehet meghatározni. Így például azt mondhatom valakiről, hogy elmúlt — mondjuk — 20 éves, de azt már nem állíthatom biztosan, hogy van-e az illető 24 éves.

A vádlottak korát mi így határoztuk meg: A Róza: 15—16, Csoroszlya: 17—20, Kácsi: 19—20, Bajka: 19—21, Luterna: 22—25, Kuna: 22—25, Tuta: 22—25, Surányi Márton: 25—30 és Trokár Marcsa 25—30 év között van.

Dr. Baumfeld megkérdi, hogy figyelembe vették-e azt a körülményt, hogy a czigányok, akik a szabadban élnek, gyorsabban fejlődnek és így idősebbnek látszanak?

— Kérem, nemcsak erre voltunk figyelemmel, de arra is, hogy egy erősebb kulturájú nép között egy gyengébb, testileg jobban fejlődik.

Dr. Veigelsberg védő: Én pedig azt kérdem meg szakértő urtól, hogy a megállapított alsó határpont — fix-e. Nem lehet-e ennek biztonságáról, megdönthetlenségéről tudományosan vitatkozni?

— Erre csak azt felelem, amit már mondtam. Mi a vizsgálatnál tekintetbe vettük a vádlottak szellemi és testi fejlettségüket, sőt a tárgyaláson való magatartásukat és ezen szempontok figyelembevételével állapítottunk meg egy alsó határt. Ezt legjobb meggyőződésünk szerint fixnek mondhatjuk aztán.

Madzsar József ellenőrző szakértő adja elő aztán véleményét. Szerinte — többi orvosok véleményével szemben — Csoroszlya esetleg alul van a 17 éven. Kácsi 19—20, Bajka 18—20, Luterna 20 évet betöltött. Ugyszintén Kuna is. Ezt állapíthatja meg Tutáról is. Surányi Márton minden valószínűség szerint 23 éves elmúlt. Róza 16—18 között lehet. Trokár Marcsa azonban véleményem szerint nem töltötte be a husz évet. Minthogy nagy az eltérés a többi véleményekkel szemben, megindokolom állítástom. A bölcsesség-fogak 17—24 év között jelentkeznek. Minthogy a Vrana bölcsesség-foga még nem haladta túl a foghús nivóját, így valószínű, hogy nemrég bujtak elő. A szemfogakon kopást nem találtam, ugynevezett csipkék még nem láthatók, ez is arra enged következtetni, hogy még nincs husz éves. Elnök: Mit szólnak ehhez a törvényszéki szakértő urak?

Dr. Szikszay kizártnak tartja Madzsar véleményét. Trokár Marcsát meg kell nézni, rögtön látja az ember, hogy legalább 25 éves.

Andreánszky is azt tartja, hogy Madzsar tévedett, még pedig azért, mert egyetlen szempontra, a fogakra alapított véleményét. Ez pedig nem egész irányadó magában. Tessék csak egymás mellé állítani Lakatos Rózát és Marcsát, hát egy évvel idősebb a Marcsa?

Dr. Madzsar megmarad véleménye mellett, amelyet nemcsak a fogak vizsgálatából állapított meg.

Dr. Veigelsberg megkérdi, hogy van-e arra adat, hogy a régi raceoknál a csontfejlődés gyorsabban megy végbe? — Ilyen faji különbségek léteznek, azonban tudományos adattal nem szolgálhatok arra nézve.

Elek védő megkérdi Madzsartól, nem tartja-e lehetségesnek, hogy Kuna tavaly még nem volt 20 éves? — Ez lehetséges.

A szokásos déli 10 perces szünet után elnök ujra megnyitja a tárgyalást.

Dr. Veigelsberg védő indítványozza, hogy miután a szakértői vélemények eltérők, terjeszszék fel ezeket az igazságügyi orvosi tanácsshoz.

Tuta védője, Baumfeld csatlakozik az indítványhoz.

Dr. Gáll Endre ellenzi már azért is, mert megszakítaná a már négy hét óta folyó tárgyalást; különben is a szakértők ugy se nyilatkoztak bizonyossággal a korra nézve, ennek tehát nincs semmi értelme.

Dr. Patkai védenca — Sztojka Bajka — érdekében kéri a fogházort tanuként kihallgatni arra, hogy Bajka a fogházban jól viselte magát. Ezt az esküdő urak valószínűleg mérlegelni fogják.

Dr. Gáll Endre ügyész elismeri, hogy Bajka tényleg jobban viselte magát, mint a többi; a tárgylóteremben is szelidebb volt magatartása.

A bizonyítás befejezése.

Jegyzőkönyvek felolvasása következett ezután és az ügyvédek tettek még néhány indítványt, amiket az elnök elutasított és egyben kijelentette, hogy ezzel a bizonyítás befejeződött.

Rónay elnök felszólítja dr. Gáll Endre ügyészt, hogy terjeszse elő az esküdtekhez intézendő kérdéseket.

Dr. Gáll nem kevesebb, mint 133 kérdést nyújt be a bírósághoz, amelyet 7 főcsoportba osztott.

A vádkérdések szerint a csoportok így oszlanak meg:

1. A dánosi gyilkosság, rablás, orgazdaság, gyujtogatás és erőszakos nemi közösülés.

2. A gyóni rablás.

3. A Gyónon Blaskó Pál kárára elkövetett lopás, 4. Ugyancsak Gyónon a Fabókék kárára elkövetett lopás.

5. A Tégláson Fogarassy őrmester ellen elkövetett szándékos emberölés kísérlete és hatóság elleni erőszak.

6. A Vasadon Ohát János kárára elkövetett lopás.

7. A Lipcsey József elleni lopás.

A vád lényegében nem változott. Csak a Kolompár Mari kárára elkövetett lopás vádját ejtette el egészében az ügyész. Egyébként az egyes terhelteket a következőkkel vádolja:

Lakatos Balogh János négyszeres gyilkosság, két rablás és egy rendbell lopás elkövetésével.

Lakatos Lajos Dollát ugyanezzel vádolja.

Sztojka ellen is ez a vád. Azonfelül két rendbelli lopás és erőszakos nemi közösülés elkövetésével is van terhelve.

Tuta ellen halmozódik a legtöbb vád. A Sztojka bűnén felül még gyujtogatást és szándékos emberölést olvas fejére az ügyész.

Kuna ugyanazzal van vádolva, mint Bajka.

Az asszonyok közül Trokár Marcsát négyszeres gyilkossággal, két rendbelli rablással; Csoroszlyát négyszeres gyilkosságban való részvétellel, illetve bűnsegédséggel, Luternát ugyanezzel terheli a vádirat.

A többi vádlottak orgazdasággal és lopással vannak vádolva.

A vádirat felolvasása kihuzta a tárgyalás idejét délután 3 óráig.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Opera.** Ma este a magyar királyi Operaházban Mihalovits „Eliana” című operáját játszották, amelyet ez alkalommal meghallgatott Weingartner Félix, a bécsi opera új igazgatója is. Nem tudjuk, hányadszor játszották ezt a dalművet, de óriási hősiességről tesz tanuságot, hogy gróf deponyói Albert feleségével minden alkalommal türelmesen kivárja még a befejező akkordjait is ennek a zenei műnek. Olyan óriási önfeláldozás ez, amely kivívja bámulatunkat és nem győzünk csodálkozni a türelmenek ilyen fokán. Mindenesetre egészséges idegek kelnek hozzá.

(*) **Premier a Krisztínávárosi Színkörben.** Le a férfiakkal czimmel igen elmés és mulattató három felvonásos bohózatot mutatott be Krecsányi társulata, színültig telt ház előtt. A darabot Engel Sándor és Horst irták és Tábori Emil fordította. Három szegény uri leányról van benne szó, kik irodai munkával tartják fenn magukat s az élettel való küzdelem keservei közt férfigyűlölké váltak. Különösen Galambos Gusztó (Haraszthy Miczi) haragszik a teremtés nyomorult uraira és töle ered mint jelszó a darab czime is. Végzetét azonban ő sem kerüli el, hiába terrorizálja férjhez kívánó barátnőit, Sárosi Jankát (Kiss Mariska) és Hideg Paulát (Déri Rózsi), ő is beleszeret dr. Borongó Oszkár (Fekete Mihály) ügyvéd irodavezetőbe, aki sikeresen tudja féltékenynyé tenni s végre meghódítja. Erre aztán Janka is férjhez mehet Kortyoska Gáspár ügyvédsegédhez (Latabár Árpád), Paula pedig, az orvosnövendék szabadon ábrándozhatik az asszistenséről. A bohózatban kevés a bonyodalom (ha csak annak nem vesszük, hogy az összes nő és férfiszereplők dr. Súlyomi Nándor ügyvéd (Szeghő Endre) irodájában kapnak alkalmazást), de azért a mulatságos jelenetek egymást érik benne, úgy, hogy a közönség ki nem jön a nevetésből. Főérdeme van ebben Haraszthy és Déri Rózsin kívül Latabárnak, Feketének és L. Mihályfi Juliskának, ki egy hóbortos aggszűzet játszott, koronkint erős tulzásokkal, de bohózatban ez nem tilalmas. A darabot Krecsányi maga rendezte kiváló izléssel és találmányos rátermettséggel; a közönség sokat tapsolt és igen jól mulatott. D. Gy.

(*) **A magyar királyi Operaházban** szombaton Arnoldson Sigríd folytatja vendég szereplését „A sevillai borbély” Rosina szerepében. A második felvonásbeli éneklécze-jelenetben Arnoldson Sigríd asz-

szony betétül Arditi „Paola” című keringőjét énekl. „A sevilai borbély”-lyal egy estén Hívós Iván és Guerra Miklós balletudonságát, „A csodavázát”-t adják harmadszor. Vasárnap Goldmark Károly „Téli regé”-je kerül színre. — Az Operaház igazgatósága a hirtelen beállott meleg időjárásra való tekintetből gondoskodott, hogy az Operaház nézőterének hőmérséklete az e célra alkalmazott hűtő-készülékek működésbe hozatalával minél alacsonyabbra legyen fokozható.

(*) „Bunbury” Kolozsvárt. Wilde Oszkár „Bunbury” című pompás szatirája, melyet a főváros közönsége Reinhardték, majd a Vígsház előadásából jól ismer, a kolozsvári Nemzeti Színházban is nagy sikerrel került színre. Az előadás kitűnő volt. A nők közül Berlányi Vanda, Laczkó Aranka, Váradi és Kovács Lili, a férfiak közül pedig különösen Kürthy György és Horti Sándor alakítása tetszett.

(*) A Wiesenthal leányok Budapesten. A három Wiesenthal testvér, akiknek gyönyörű tánc-előadásait néhány hónap alatt Európa minden nagy városának műértő közönsége és kritikája elsőrangú művészi szenzációnak klasszifikálta, ma Budapestre érkezett. A Népszínház-Vigopera tavaszi szezonjának ez a kimagasló érdekessége szombaton este mutatkozik be a budapesti nagyközönségnek, tánczaikat részben zongora kíséri, — de az illúzió teljessége végett a zenészek a színpadon láthatatlanul játszanak. A három Wiesenthal testvér programja, amelynek zenei részét a színház új karmestere, Reiner Frigyes tanította be és dirigálja, a következő: Schumann Karneváljából a Prémabule, a Valse noble, a Pierrot és Arlequin. Chopin: Des dur keringője. Beethoven: Allegretto az F-dur szonátából és Andante a G-dur zongorahangversenyből, továbbá Strauss Damenvalczerre és Rosen aus Süden, valamint Lanner-Schumann Wiener Walzer keringői, végül Massenét Manonjából a Ballet suite. Ez az első előadás, amely körülbelül másfél órára terjed, szombaton este nyolcz órakor kezdődik s egyben drámai bemutatót is hoz, a Somlai Arthur „Veszedelem” című darabját.

(*) Blaha Lujza Pozsonyban. Pozsonynak nagy művészi szenzációja lesz a jövő héten. A Népszínház-Vigopera társulatának egy része megy két estére Pozsonyba és a művészcsapat élén a Blaha Lujza ragyogó neve ékeskedik. Az illusztris művésznő mind a két estén játszani fog és pedig abban a darabban, melyet éppen az ő művészetére eddig több mint hatvan előadáshoz juttatott már el. A „Nagymama” Csiky Gergely híres darabja ez, amelyhez Mader Rezső irt zenét s amely alkalmat ad a pozsonyi közönségnek, hogy a népszínművek fiatal alakjának ünnepeit személyesítőt, most, mint fehér hajú, típegő nagymamát lássa. Blaha Lujza mellett a Népszínház-Vigopera legjobb erői mennek Pozsonyba, Turchányi Olga, a leghíresebb magyar szubrett, Marosi Adél, Abelovszky Margit, Izsóné, Veszprémyné, Horváth Jenő, Kürthy József, Dobi Ferencz, Pázmán Ferencz, Bálint Béla és a többiek is mind, a budapesti nagy siker megalapozói.

(*) A varsói színházak válsága. A varsói lapok botrányos dolgokat írnak az ottani színházokról. Kiderült ugyanis, hogy az említett színházak teljesen el vannak adósodva, sem a színészeket, sem a műszaki személyzetet nem tudják fizetni és egyes színésznők s színészek orgiákat rendeztek a színpadon. A vizsgálatot a főkörmányzó ez irányban is megindította.

(*) Ötszáz cigányzenész hangversenye. A cigányzenészeknek május 18-án és 20-án délután 3 órakor a Népszínház-Vigoperában tartandó hangversenye iránt óriási az érdeklődés. A cigányzenészek egyesülete megnyerte Paul a y Erzsikét, a Nemzeti Színház tagját, aki Peterdi Andornak külön erre az alkalomra irt költeményét, „A nóta” címmel, fogja elszavalni. Nádya Ilonka éneklő Radics Béla saját szerzeményű dalát, melyet Radics egész zenekarával kísér. Jegyek kaphatók a Népszínház pénztáránál.

(*) „A gépirókissasszony” első előadása. A Városligeti Színkörben holnap, pénteken kerül először színre Reimann Ferencz érdeklődéssel várt „A gépirókissasszony” (A Tipp Mamsell) című új tánczos operettje. A Föld Aurél által magyar színre alkalmazott operette női főszerepét, Yost Miczitz Kor mos Ilona játssza.

(*) Modern költők estéje. T. Hadrik Anna, az ismert drámai művésznő, május 23-án, szombaton estét ad az Uránia Színházban. Ez alkalommal modern költők műveit fogja előadni hárfakisérettel és görög színszerűséggel. A művésznő a Muzsát fogja megszemélyesíteni. Műsorán a következő költők szerepelnek: Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Kiss József, Farkas Imre, Erdős Renée, Juhász Gyula, Ady Endre és a külföldiek közül Wilde Oszkár, Ada Negri és Annie Vivanti.

(*) A Steindl-czéh ünnepe. A Steindl-czéh művészpártoló egyesület e hó 16-án, szombaton este nyolcz órakor a körünkben időző dr. Kuypers világhírű hollandus építőművész tiszteletére díszkomát rendez az Országos Kaszinóban levő helyiségében.

FŐVÁROS.

(*) A szocialisták négygyűlése. A szocial-demokrata-párt vezetősége — mint azt megirtuk — négygyűlés céljára a IV. kerületi Városház-tér átengedését kérte a főváros hatóságától. A négygyűlést vasárnap akarták megtartani, a főváros tanácsa azonban mai ülésében megtagadta a Városház-tér átengedését, mert ez a tér közforgalmi szempontból nem alkalmas erre a célra. Ellenben átengedte a tanács a városligeti Aréna előtti teret.

(*) A tanácsból. A mai tanácsülésen elintézték fontosabb tárgyak a következők: Jókai Mór szobrára a tanács 10.000 koronát szavazott meg. — A Vörösmarty-szobor leleplezésének rendezését a tanács elvállalta a főváros terhére s a rendezés megállapításával s végrehajtásával Almády Géza tanácsost bízta meg. — A kocsimák, pálinkamérések, sörházak vasárnapi teljes munkaszünetére érdekében Somogy megye fölirt a képviselőházhoz s feliratának támogatását kérte a fővárostól. A tanács a felirat tudomásul vételét javasolja a közgyűlésnek.

(*) Fűrdőberendezések statisztikája. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma megküldötte a főváros hatóságához azt a kérdőívet, amelynek az adatai az Országos Magyar Népfürdő-Egyesület részéről tervezett országos fürdő-statisztika összeállításához szükségesek. Ilyen kérdőívet a belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz küldött.

(*) A Pesti Kereskedelmi Bank új palotája. A tanács megadta az építő-engedélyt a Pesti Kereskedelmi Banknak arra, hogy az V. ker. Mérleg-utcai telkén négyemeletes bérpalotát emeltesse.

SPORT.

Budapesti versenyek.

— Hetedik nap. —

A tavaszi meeting mai hetedik napjának főszáma a kétévűek első klasszikus mérkőzése, a 30.000 koronás Károlyi-memorial volt, melyet, miként az előre látható volt, a kezdők versenyének győztese, Slecinka nyert meg Paffi előtt, míg Regina a harmadik helyre érkezett. Slecinka mai futásával hebizonyította, hogy az eddig látott kétévűek legjobbja és remélhető, hogy e pozícióját a jövőben is meg fogja tartani. Slecinkát kivéve, a favoritokra rossz idők jártak, mert csaknem mindegyik futami óriási meglepetéssel végződött melyek közül különösen Palotás, Táltos és Bácsi győzelmeire fizetett a totalizateur horribilis osztalékokat és így a könyvesek regresszállhatták végre magukat eddigi nagy veszteségeikért.

Részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlenek versenye. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Lossonczy Gy. 36 pm Palotás 54 kg. (Pratt), 2. Blaskovich E. 36 pm Andalgó 54 kg. (Carlslake), 3. Dreher A. 36 sk Ravissante 54½ kg. (Aylin). Futottak még: Sonntagsfreude (Cockeram), Bujdosó (Janek), Lancelot (Boardman), Feles (Gulyás), Blanche (Walkington), Gara (Krouzil), Par les yeux (Vivian), Bolondóra (Dyk), Haladó (Szente), Iliade (Blades). Könnyen egy hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 196. 40 : 110, 92, 72.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Táv 1800 méter. 1. Dreher A. 36 pk Braganca 50½ kg. (Györfly), 2. Zombory R. id sm Vadór 64 kg. (Szente), 3. Vida T. id sher Nikita 57½ kg. (Dyk). Futottak még: Aurevoir (Pulai), Gítár (Pusztér), Tell Vilmos (Lipták), Minki (Janek F.). Fejhoszszal nyerve, három hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 65. 40 : 50, 44, 60.

III. Gödl handicap. Díj 5000 korona. Táv 1600 méter. 1. Báro Herzog M. 46 pm Táltos 61 kg. (Walkington), 2. Mr. C. Wood 46 pk Vosges 54½ kg. (Carlslake) és gróf Batthyány Elemér 36 stpk Menotte 44 kg. (Baumgartner), 4. herczeg Morouzzi Gy. 46 sm Pomali 55 és fél kg. (Blades). Futottak még: Loredan (Fetting), Augur (Taral), Karlne (Janek), Meglehet (Boardman), Bracciano (Seiler), Belle Reine (Hönig), Venus (Cockeram), Terem (Taus), Sasaki (Janek F.). Biztosan nyakhoszszal nyerve, holtverseny a második helyre. Tot.: 10 : 142. 40 : 234, 216, 106.

IV. Gróf Károlyi Gyula emlékversenye. Díj 32.000 korona. Táv 1000 méter. 1. Gróf Trautmannsdorff L. pk Slecinka 54½ kg. (Krouzil), 2. Mr. Lincoln pk Paffi 54½ kg. (Heidt), 3. báro Uchtritz Zs. sk Regina (Taral), 4. Dreher A. pk Belle Alliance 54½ kg. (Aylin). Futottak még: Fabelhaft (Szente), Königsee (Cockeram), Dieső (Carlslake), Teméraire (Boardman), Fruska (Miles), Rolande (Janek), Pityi Palkó (Pretzner). Küzdelem után egy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 25. 40 : 58, 326, 74.

V. Kétévűek versenye. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Geist G. pm Bácsi 54 kg. (Ulrichshoffer), 2. báro Rothschild A. pk Grasshopper 52½ kg. (Smejda), 3. gróf Trautmannsdorff L. sk Krikerl 57½ kg. (Krouzil). Futottak még: Hypnose (Jurik), Shelley (Taral), Hanna (Boardman), Sam Lewis (Blades), Zöld Marci (Szente), Pali (Smutny). Küzdelem után egy és fél hosszal nyerve, fél hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 1095. 40 : 218, 80, 52.

VI. Kétévűek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 900 méter. 1. Szemere M. sk Csobolyó 51½ kg. (Juhász), 2. gróf Pejacsevich A. sk Lepke (Taus), 3. Mr. Redgrey fk Rugany 53½ kg. (Smutny). Futottak még: Didon (Pis), Ráro (Nosat), Galantine (Miles), Matahari (Seiler). Küzdelem után rövid fejhoszszal nyerve, két és fél hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 33. 40 : 62, 64, 84.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Gróf Batthyány E. 36 sm Roquin 62½ kg. (Taral), 2. Mattausch H. 46 stpk Napsugár 61½ kg. (Miles), 3. herczeg Lubomirski L. 46 sk Hatton's Love (Southey). Futottak még: Tilos (Ulrichshoffer), Golden Drop (Carlslake), Honeybell (Vivian), Ágnes (Hikisch), Tinca (Aylin), Mayrose (Pratt), Toledo (Krouzil), Bon Garcon (Boardman), Rodostó (Pretzner), Superba (Walkington), Holdvilág (Cockeram), Pandora (Blades), Ella (Kisziváth), Ronulla (Gulyás), Ballerina (Smutny), Pipacs (Schersin), Bouquet (Pusztér), Tünde (Janek F.). Biztosan egy hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10 : 43. 40 : 102, 208, 662.

TÖRVÉNYSZÉK

§ Peres szomszédok. Rokonok és szomszédok Orbán Mihály és Balázs Ferencz szekszárdi gazdák állandóan hadilábon állottak egymással egy kis darab telek miatt, miután Orbánék azt állították, hogy Balázs Ferencz a két belsőséget elválasztó kerítést úgy építette fel, hogy az Orbánék telkéből is elvett a kerítéssel egy darabkát. Mult év nyarán emiatt szemrehányást tett az Orbán-család Balázs Ferencznek és a szöváltásból tettelegességre került a sor, úgy, hogy Balázs Ferencz a kezében levő ásóval végigvágott Orbánon és annak egyik újját az ásóval levágta. E tette miatt azután a szekszárdi törvényszék súlyos testi sértés büntette miatt 7 hónapi börtönrre ítélte, amely ítéletet a pécsi kir. tábla is jóváhagyta. Vádlott semmiségi panasza folytán a kir. Kuria dr. Ödöfi Miksa védelmének meghallgatása után mind a két alsóbíróság ítéletét megsemmisítette és Balázs Ferencz büntetését a btk. 62. §-ának alkalmazásával 3 hónapi fogházra szállította le.

§ Az amerikai férj. Katona korában ismerkedett meg Gütting Károly tabáni mészáros-segéd a feleségével, született Gruber Bertával, aki akkor még csak tizenöt éves volt. Mikor aztán kiszolgált a három esztendő, oltárhoz vezette a menyasszonyát. Házasságuk azonban nem volt boldog. Gütting először édes atyja egyik mészárszékét vezette, később azonban elment fürdőszolgának, majd csaposnak. Miután azonban nem volt sehol sem maradása, végül elment Amerikába, dollárokat hajszolni. A csinos asszony azonban nem ment vele, bárhogy hívta is, nem akarta követni. Gütting egy évi megfeszített munka után annyit szerzett, hogy felesége és két apró gyermeke részére hajójegyet és pénzt küldhett s egyben felhívta az asszonyt, hogy hajókázzék át az újvilágba. Güttingné azonban rá sem hederített a felszólításra és a hajójegyeket visszaküldte urának. Elkeseredett leváltás után a férj hazajött, de miután így sem tudta feleségét rábírní, hogy vele Amerikába menjen, kis leányával egyetemben visszautazott az újvilágba. Az asszony most már mit sem akart tudni uráról s lépéseket tett, hogy elválhasson tőle. Ennek hírére Gütting ismét itthon termett s újból kísérletet tett, hogy magával vihesse. Itthon aztán megtudta, hogy az asszony ledér életet él s katonatisztekkel szerelmeskedik. Ennek hírére mult évi augusztus hó 30-án fényes nappal, megvárta az asszonyt a budai Albrecht-uton és izgatott szöváltás után, miután az asszony szembe is köpte, hatlövetű revolverét többször elsütötte és az asszonyt agyonlőtte. Az esküdtbíróság öt évi feyházra ítélte a vádlottat. A kir. Kuria ma Deák Péter bíró előadásában dr. Vargha Ferencz koronaujgyész-helyettes felszólalása után hozzájárult az elsőbíróság ítéletéhez.

Nyilt-tér

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Kristály-só.

A legfinomabb és legtisztább készítmény, a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint előállítva.

Rendkívül tápláló erejű! Mindig száraz!
Kapható minden jobb fűszer- és csomagkereskedésben.

KÖZGAZDASÁG.

Osztatlan hivatalos idő a Központi Kereskedelmi és Iparbanknál. A pénzügyi tisztviselők vasárnapi nagygyűlése óta az összes bankok vezetői komolyan foglalkoznak az osztatlan hivatalos idő életbeléptetésével. A Központi Kereskedelmi és Iparbank R.-T. máris döntött a kérdésben, tudniillik június 1-én már megvalósítja a reformot és attól kezdve az intézet hivatalos órái 9-1/2-ig lesznek.

Nagybirtok-változás. Dániel László országgyűlési képviselő megvette gróf Nákó Sándor fiúmei kormányzó Tolvadia-féle kétezer holdon felüli ingatlan birtokát, fundus instruktus nélkül, egymillió kétszáz ezer koronáért.

A Dunagőzhajózás csökkenése. Az Első cs. és kir. Dunagőzhajózási Társaság ma tette közzé április havi kimutatását, amelyből kitetszik, hogy a múlt év áprilisának 1,682.683 korona bevételével szemben csak 1,354.974 korona bevétel volt, tehát 327.709 koronával kevesebb, mint az előző év hasonló időszakában. Az év elejétől április végéig pedig 1,550.978 korona volt a bevétel, szemben a múlt évi 1,835.011 koronával. Azaz ebben az esztendőben április végéig nem kevesebb, mint 611.742 koronával vett kevesebbet be a társaság, mint a múlt esztendőben. Ez a kedvezőtlen eredmény részben a rossz hajózási viszonyoknak, részben pedig a tetemesen csökkent gabonafelhozatalnak tudható be. A Dunagőzhajózási Társaság kezelésében álló mohács—pécsi h. é. vasút üzleteredményei viszont javulnak. Bevétel volt április 1—30-ig 121.980 korona, (1907-ben 124.550 korona), az év eleje óta pedig 336.690 korona, (1907-ben 323.922 korona), tehát végeredményben az idei forgalom 10.498 koronával javult.

Szaktanácskozás az új műbortörvényről. A mesterséges borok készítésének és a forgalomba hozatal tilalmazásának újabb szabályozása végett a földművelésügyi miniszter előadói tervezetet dolgoztatott ki, amelynek az érdekeltek bevonásával való megvitatása céljából a hó 21-ére szaktanácskozást hívott össze.

A Vacuum Oil Co ügye. Már megirtuk, hogy a Vacuum Oil Company Részvénytársaság június 20-án tartja közgyűlését. A közgyűlésen előterjesztik az 1907. évi mérleget, határozatot hoznak egy igazgatósági tanács alakítása iránt és azt egyúttal meg is választják. Az igazgatósági tanács elnökéül, egyúttal a társaság ügyvezető-elnökéül Vörös László volt kereskedelemügyi minisztert fogják megválasztani, aki — mint megirtuk — már most is vezeti a társaság ügyeit. A közgyűlésen egyúttal felemelik a társaság alaptőkéjét is három millió koronával, 15 millió koronáról 18 millió koronára. Itt említjük egyúttal, hogy legutóbb a Kassai Kereskedelmi és Iparkamara lépett sikra a Vacuum tankocsijai ellen, amelylyel meg akarja károsítani a hazai közvetítő petroleumkereskedelmet. A kamara teljes ülése Deil Jenő kir. tanácsos, kamarai titkár, igen alapos tanulmányai alapján a legérélyesebb föllépésre határozta el magát a Vacuummal szemben. A nagyon érdekes jelentésből közöljük a következőket:

„Első sorban megállapítandó — mondja a kamara jegyzőkönyve — hogy a Vacuum Oil Company sem több, sem kevesebb, mint az amerikai petro-

leumtermelést és petroleumkereskedelmet monopolizáló Rockefeller-féle trustnak, a Standard Oil Company kirendeltsége. Ennek igazolására hivatkozunk az Északamerikai Egyesült Államok Department of commerce and labor 1907. évi május 20-án közzétett jelentésére, mely a Standard Oil Company jelenlegi szervezetét és a petroleumiparban való helyzetét teljes alaposítással ismerteti és melyhez egy táblázat van csatolva, mely azon társulatokat sorolja fel, mely társulatok részvényeinek többsége a Standard Oil Company birtokában vannak. Ezen táblázatban a Standard által Európában alapított vállalatok között felsorolatik a Vacuum Oil Company, melynek alaptőkéje akkor 2 millió dollárt meghaladó összeg (10 millió korona) volt. Hogy miképpen gondolkodnak az Egyesült Államok kiváló államférfiai a Standard Oil Company és kirendeltségeinek működéséről, az kitűnik a jelenlegi köztársasági elnöknek az Egyesült Államok kongresszusához intézett jelentéséből, melyben megállapítatik, hogy ezen óriási trustvállalat tisztességtelen és törvénytelen mesterkedésekkel elnyomta a belföldi versenyt. Hogy mennyire igazak ezen szavak, bizonyítja azon körülmény, hogy a Standard lefoglalja az Egyesült Államokban a hazai petroleumkereskedésnek 84, a kiviteli kereskedelemnek pedig 90%-át és 1902—1907-ig 433 millió dollár tiszta nyereséget ért el, mi mintegy 46 százalékos osztaléknak felel meg. Már a múlt gyűlésben ismertettük azon monopolizáló hatást, melyet a német birodalomban a Standard Oil Company kirendeltségeivel elért és ma is újra megállapítjuk, hogy a szövetséges államnak mintegy 10 millió méterházasára tehető petroleumszükségletét tulnyomó részben a Rockefeller óriási trust vállalatai fedezik. Németországnak meghódítása után folytatta a hatalmas trust hódító hadjáratát Ausztriában és most legújában hazánkba tört be. A Németországban tett szomorú tapasztalatok éberségre intik hazánk gazdasági ügyeinek hivatott óreit és intézőit és ország-szerre mindent el kell követni, hogy hazánk petroleumkereskedelme a vakmerő amerikaiak által a németországnak mintájára ki ne sajátíttassék. A fentieknek előterjesztése után azt indítványozza a titkár-előadó, mondja ki a kamara, hogy a megkezdett akciózt teljes eréllyel folytatja és újabb indokolt felterjesztésben kéri ki a kereskedelmi miniszter erélyes intézkedéseit és ezek között első sorban azt, hogy a petroleummal való hálazás országos intézkedéssel tilalmaztassék és ebből kifolyólag mondassék ki az, hogy az ásványolajoknak akár a tartálykocsinak igénybevétele, akár más módzatoknak alkalmazása mellett a fogyasztó közönség részére házról-házra való menetelés közben történő kiszolgáltatása a legszigorubb büntetések terhe alatt tilos.”

A kassai kamara, mint annak idején jelentettük, az előadói javaslatot elfogadta s szabályrendeletet is dolgoztatott ki a kereskedelemnek a Vacuum-féle tartálykocsival való megkerülése ellen. A szabályrendeletet már volt alkalmunk közölni.

Halina- és katonapostógyár Leibiczon. Leibiczon Első Szepesmegyei Halina- és katonapostógyár R.-T. Leibicz cég alatt új vállalat van alakulóban 200.000 korona tőkével, amely 1000 darab 200 korona névértékű részvényre oszlana. A vállalat a halina- és katonapostó fogalma alá eső összes cikket készítené. Igly város 40.000 korona részvénytőkét igyezz, egyúttal tetemes seréllyel és telekadományozással röjja le az iparfejlesztés támogatásával szemben fennálló kötelezettségét.

A vetések állása Oroszországban. Pétervárról jelentik: A Handels- und Industriezeitung szerint az őszi vetés állása Oroszország közepreszének 21 kormányzóságában a régi naptár szerinti április 25-éig a következő: Kedvezőtlen a Rjesan, Kurszk, Csernigov, Mohilev, Dél-Minszk, Keletkovnó, Északgronóban és Szmolenszk, Kaluga, Tula, Délamara környékén; jó Perm, Tambov és Voronesban; a többi kormányzóságban a vetések állása kielégítő. Az okozott károkat többnyire a vetés kikelésének elmaradása okozta, amelyet a hó lassu olvadása következtében előállott nagyfoku nedvesség idézett elő. A tavaszi vetések földjein a hideg időjárás és nagyfoku nedvesség jelentékenyen hátráltatják a munkát. A tavaszi gabona vetési felületeit az őszi gabona átszántása által különösen északnyugaton jelentékenyen ki kellett terjeszteni.

A Chardonnét Selyemgyár R.-T. vesztesége. 1904-ben alakult meg négy millió tőkével a Magyar Chardonnét Selyemgyár Részvénytársaság. Már kezdetben sem dolgozott a gyár valami nagy szerencsével, amit igazol az is, hogy 1905-ben 114.800 korona, 1906-ban pedig 517.496 korona veszteséget mutatott

ki. Ehhez járult még, hogy 1906. év végén a gyár nagyrésze leégett. A veszteségeket az igazgatóság úgy tüntette el, hogy az 1907. évi közgyűlésen elhatározták az alaptőkének 3,200.000 koronára való leszállítását. Ugy látszik, a társaság ügyei még mindig nem a legrózsásabbak. Ugyanis az igazgatóság most teszi közzé mult évi mérlegét, — amelyet az e hó 26-án tartandó közgyűlés elé terjeszt — s ebben 204.598 korona veszteséget mutat ki.

Selyemtenyésztésünk 1907-ben. A földművelésügyi miniszterium selyemtenyésztési felügyelősége most teszi közzé az 1907-ik évről szóló jelentését, mely megállapítja, hogy az 1906-iki eredményynel szemben némi visszaesés tapasztalható, mely körülmény leginkább a tenyésztők számának apadására vezethető vissza. 1907-ben 2914 községben 73.716 család foglalkozott selyemtenyésztéssel és 1,407.155 kiló gubót termeltek 2,874.032 korona értékben. Ezenkívül jóformán egész éven át a gubók kezelésével, a selyempéte előállításával és selyemfonódáinkban 4200 munkásnőt foglalkoztattak, kiknek keresete 1,600.000 koronára rugott. Az összeresetet tehát 1907. évben, amelyet a selyemtenyésztés és az ezzel összefüggő selyemfonó-ipar nyújtott a népnek, 4,474.032 korona volt. Az országos selyemtenyésztési felügyelőség fennállása óta pedig összesen 75.116.415 koronát fizetett. A selyemgubó-termelés jelentőségét már az is emeli, hogy az országban termelt selymet itthon fonják meg és itt az országban dolgoztatják fel szövetté. Ilyen fonódák vannak Pancsován, Ujvidéken, Mohácson, Tolnán, Lugoson, Győrött és Komáromban. Ezen fonódákban működésben van 908 orsó: foglalkoztatnak 1940 munkásnőt; feldolgoznak 450.000 kilogramm száraz kereskedelmi gubót és előállítanak 125.000 kilogramm selymet, melynek átlag értéke 6.800.000 koronára tehető. 1908-ban üzembe fog jönni a békéscsabai és a törökkanizsai új fonóda 200 orsóval. Ezen fonódákkal együtt, a Magyarországon előállított selyem értéke közel 9,000.000 koronára tehető, bele nem számítva azon gubókat, amelyek fonódákban fel nem dolgozhatók és amelyeknek feldolgozásával külön e célra berendezett gyárak foglalkoznak. Ezen gubóknak értéke meghaladja a 800.000 koronát. A felügyelőség fennállása óta 53.784 liter szederfamatagot; 83.622.763 darab 2—3 éves a kir. erdőhivatalok által termelt szederfacemtetét és a saját költségen fentartott faiskolákból 1,392.553 darab szederfát osztottak ki. Ezenkívül magára vállalta a felügyelőség 5190 község faiskolájának ellenőrzését, amelyekből 3,813.816 szederfát iltettek ki. Azon 23 vármegyében, ahol ma selyemtenyésztést rendszeresen üznek, nagyon megközelítőleg 600.000 darab szederfa áll rendelkezésre a selyemtenyésztőknek. Előjár Bács-Bodrog vármegye 200.380 fával, továbbá Torontál vármegye 127.337 fával. Ezen szederfamennyiségnek köszöni a nép Bács-Bodrog vármegyében a 22,910.371 és Torontál vármegyében a 10,777.330 korona eddigi keresetét.

A pénzpiacról. Állandó és tartósan ígérkező javulás mutatkozik a pénzpiacra mindenütt. Külföldön éppen úgy, mint nálunk. Berlinben élénkül a kínálat; a szükségleteket könnyen kielégítik és a magánkamatláb már négy százalék alatti van. Londonban és Párisban szintén kedvező a helyzet. Londonban a magánkamatláb körülbelül 2½%-ra esett, napipénzt 1½%-al kínálnak. Szentpétervárról pedig azt jelentik, hogy az állami bank a hivatalos kamatlábat 6½%-ról 6%-ra szállította le. Nálunk ma már élénken mutatkozik hatása a 4%-os bankkamatlábnak. A forgalom nap-nap után élénkül, a kínálat emelkedik. Bécsben és Budapesten a magánkamatláb már 3½% százalékra szállt alá és ezen alacsony tétel mellett keresik a nagyobb intézetek az elsőrendű anyagot visszleszámitásra. Élénken foglalkoztatja a pénzügyi köröket a két kormány és a két főváros kölcsönfelvétele is. A pénzpiac kedvező helyzete élénk hatással van a tőzsdere és lesz későbbben a vállalkozásra is. Az Osztrák-Magyar Banknál mindennap nagyobb az esedékeség, mint a benyújtás. Ma a banknál 2 millió korona volt a benyújtás 3 millió esedékeséggel szemben. Megemlítettük már, hogy Londonban és Berlinben a magánkamatláb folytonos csökkenésére való tekintettel, pénzügyi körökben számolnak azzal, hogy úgy az angol bank, mint a német birodalmi bank legközelebb mérsékelni fogják a rátát. Az angol bank ma tartott tanácsülésén azonban nem történt meg a kamatláb mérséklés. Nincs kizárva,

Reggelizés előtt fél pohár Schmidhauer-féle
Használata valódi áldás gyomor bajosoknak és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz
az orvostól gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér

azonban, hogy az angol bank tekintettel kedvező állományára és a hivatalos- és magánkamatláb közti nagy különbségre, még a hó folyamán leszállítja a kamatlábat. Nem lehetetlen, hogy ekkor az angol példát a német birodalmi bank is követi.

Az osztrák nyersolaj piac helyzetével a nyersolajtermelők sehogy sincsenek megelégedve s különösen a galicziai forrástulajdonosok keveslik az árat. Ezeknek javítására mindentéle módot keresnek. Végül pedig a bécsi Unionbank javaslatára abban állapodtak meg, hogy egy új módi varrasszisztémát honosítsanak meg és a nyersolaj hivatalos jegyzését. A teendők intézésére pedig egy korlátozott felelősségű r.-t.-ot alakítanak, amely a központi eladást is intézi. Szóval — burkolt kartelt kötnék a termelők. Szép kilátások a petroleumárak emelkedésére!

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. május 14-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete.

Hazánkban az idő részben felhősre változott, de száraz jellegét megtartotta. A hőmérséklet átlag 7 C°-al magasabb a normálisnál és nappal csaknem mindenütt elérte a 30 C°-ot; a maximum: Eszéken, meg Bavanistén 35 C° és minimuma: Kolozsvárt, meg Losonczon 10 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és elvéve eső vagy zivatar várható.

Állomás	Legnagyobb hómagasság mm	A hőmérséklet változása 24 órában	Szélirány és ereje	Relatív párhuzam	Legnagyobb párhuzam	Hőmérséklet
A.-szállás	62.8	16.0	N	0	0	22
Ógyvár	59.8	19.8	SE	2	0	22
Vásáros	59.8	12.2	—	0	ny	20
Losonc	59.6	17.8	NW	2	0	22
Berettyó	57.2	20.9	E	1	0	25
Budapest	59.2	16.6	—	0	0	25
Terény	56.9	17.2	SW	8	0	25
Köszthely	68.4	22.2	SW	1	0	26
Pács	60.4	10.8	W	4	0	29
Záhony	60.2	20.8	WNW	2	0	30
Püme	62.1	17.1	—	0	0	25
Szeged	60.0	21.2	SW	1	0	24
Fehérvár	61.5	20.1	SE	1	0	28
Nagyvárad	60.5	18.2	SW	1	0	25
Kolozsvár	62.4	15.4	E	1	ny	25
Megyer	52.1	16.6	SE	1	0	24
Szatmár	—	—	—	—	—	—
Peres	—	18.2	E	1	1	24
Arvafő	—	10.7	E	2	0	20
Selmecsháza	—	18.0	NE	0	0	19
Komárom	—	20.8	SE	2	1	28
Magyaróvár	—	18.8	SE	1	1	25
Sopron	—	14.8	NW	2	1	27
Kőszeg	—	21.4	S	1	0	33
Járkovec	—	18.4	—	0	0	27
Jebreczen	—	18.9	SW	2	0	24
Köcském	—	20.3	—	3	0	26
Árpad	—	21.4	—	2	0	29
Gombolya	—	19.7	SSW	4	0	28
Versce	—	22.5	—	1	0	32
Úrszava	—	19.6	—	0	0	34

Felelős szerkesztő: **PURJESZ LAJOS**

Kiadótulajdonos: **A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság**
Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:	Ideggyengeségi állapotok
Elektromágneses gyógyítás.	Almatlanság.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Hűdések (Paralysis).
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Idegfájdalmak, Idegzsibák (Neuralgiák, Ischias).
Kék fényvel való kezelés.	Gerincvelősorvadás (Tabes).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Szívbetegségek.
Villamos fényfürdők.	Véródnymeszesedés.
Villamos masszázs (Vibratio).	Köszvény és csusz (Rheuma, huygsavas lerakódások, ízületi és csontbajok.)
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	Székrekedés.
Villamos vízfürdők.	Anyagcserebajok. (Ehészőszervek, vérszegénység)
Szénsavas fürdők.	Bőrbajok. Bőrviszketeg
Főbb javallatok:	Hajbetegségek (Hajhullás kopaszág.)
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).	Aranyeres csomók.
- Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus!

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, május 14.

A külföldi piacokon lanyha az irányzat. A terméskilátások mindenütt kedvezők és így a nemzetközi gabonapiacokon lassan lemorzsolódnak a buzaárak. Nálunk is többnyire jó hírek érkeznek a vetések állásáról. A fagyos szentek meleg, nevelő időt hoztak és most már csak jó kiadó esőre volna szükség, hogy a gazdák még jobb reménnyel nézhesse a jövő elé. A javult kilátások nagyobb buza kínálatban találunk kifejezést. Ma több uradalmi tétel volt a piacon, melyből azonban csak egy kis rész talált vevőre. Malmaink szállításra nem akarnak venni és csak olyan buzára reflektálnak, mely már Budapesten van és azonnal átvehető. A forgalom 12 ezer mázsára rugott és az árak 50 kilónként 10 fillérral olcsóbbodtak. Rozs szintén 10 fillérral olcsóbb. Egyéb gabonaneműek változatlan maradtak. A határidőpiacon nagyon gyengült a forgalom. Eleinte tegnapi zárlati áron 10.40-en indult az októberi buza, azután vevők hiányában 10 koronáig ment vissza és az egész napon át ezen kurzus körül mozgott. A többi terminusban alig volt forgalom, csak októberi rozs iránt volt némi érdeklődés.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm 79 kg. 24.50 korona, 200 mm. 78 kg. 24.— korona, 200 mm. 77.4 kg. 24.— korona, 100 mm. 77 kg. 24.20 korona.

H.-M.-Vásárhelyi: 1020 mm. 78 kg. 24.50 korona. Pestvidéki: 300 mm. 77.5 kg. 24.— korona, 100 mm. 77 kg. 24.10 korona, 150 mm. 77 kg. 24.10 korona, 300 mm. 77 kg. 23.80 korona.

Felsőmagyarországi: 4200 mm. 79.8 kg. 24.50 korona.

Raktárból: 1400 mm. 76.5 kg. 23.80 korona, 1100 mm. 76 kg. 23.65 korona, 2220 mm. 75.8 kg. 23.65 korona.

Rozs: 90 mm. 20.— korona, kpf. mellett, 100 mm. 20.— korona, kpf. par., 100 mm. 19.90 korona, kpf. mellett par.

Zab: 100 mm. 14.50 korona, 100 mm. 14.20 korona, kpf. mellett.

Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon kötöttet:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. májusra 11.71, 11.67, 11.72.
Buza 1908. októberre 10.13, 10.14, 9.98, 10.03.
Rozs 1908. októberre 8.88, 8.80, 8.84.
Zab 1908. októberre 6.71, 6.73.
Tengeri 1908. májusra 6.48, 6.45, 6.46.
Tengeri 1908. júliusra 6.59, 6.55, 6.56.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

májusra buza	11.72	11.73
októberi buza	10.01	10.02
októberi rozs	8.83	8.84
októberi zab	6.72	6.73
májusi tengeri	6.45	6.46
juliusi tengeri	6.55	6.56

Délután forgalom.

Délután nyugodt hangulatban az árak alig változtak.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza májusra	11.68	11.69
Buza októberre	9.98	9.99
Rozs 1908. májusra	10.25	10.28
Rozs új októberi	8.81	8.82
Zab 1908. májusra	7.10	7.11
Zab októberre	6.70	6.71
Tengeri 1908. májusra	6.45	6.46
Tengeri júliusra	6.56	6.57

Budapesti gabonaforgalom.

1908. május 12-től május 13-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	7392	—
Rozs	637	401
Arpa	312	—
Zab	209	2995
Tengeri	619	5000
Liszt	—	12998
Korpa	—	1306

Értéktőzsde.

Kedvező külföldi jelentések hatása miatt és ocsy arbitrázs vételek folytán szilárd irányzattal indult ma az üzlet az értéktőzsdén. Az előtőzsdén a forgalom időnként élénk volt és az értékek árfolyamai javultak. A pénzpiac kedvező helyzete szintén befolyásolja a tőzsdét. Ez különben természetes következménye volna az olcsó pénznek, mert a tőkepénzesek jobb kamatozás után néznek, mint a pénzintézetek nyujtanak és ez leginkább azzal érhető el, ha jó értékpapirokba fektetik a tőkájüket.

A hangulat mindvégig barátságos volt. A déli tőzsde valamivel csendesebb volt, mint az előtőzsde. Berlin magasabb jegyzéseket küldött ugyan, de ennek kevés hatása volt, mert nyereségi realizások következtében a kínálat tulsúlyban volt. Az árfolyamok mérsékelt forgalomban tartottan zárultak. A helyi értékek piacán élénkség volt és a legkülönböző értékek kerültek forgalomba. A leszámítolási piacon nincs változás. A kereslet meglehetősen tartott. A magánkamatláb változatlanul körülbelül 3%-%. Az Osztrák-Magyar Banknál a benyújtás 2 millió korona volt 3 millió esedékességgel szemben.

Az utótőzsdén kis forgalom volt. Az árfolyamok alig változtak. Az irányzat nyugodt maradt.

A tegnapi esti zárathoz viszonyítva, ma délig drágult: az Osztrák hitel 2.50 koronával, a Magyar hitel 3.— koronával, az Államvasut 1.50 koronával, a Jelzalog 2.— koronával, a Rima 1.— koronával.

Forgalomba került továbbá: Leszámitolóbank 476.25 koronán, Városi villamos vasut 268.75—268.— koronán, Közuti 553.25—554.— koronán, Magyar koronajáradék 93.77%—93.90—93.80 koronán, Hazai bank 280.— koronán, Danubius 226.— koronán, Salgó 581—579 koronán, Drasche 483.—486.— koronán, Adria 410.— koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde szilárd.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 635.—636.50. Magyar hitelrészvény 750.—751.—. Osztrák-magyar államvasut 693.75—695.—. Déli vasut 136.25. Rimamurányi vasút 555.75—556.50. Jelzalog-bank 442.50—443.50. Közuti vaspálya 553.25—554.—. Városi villamos vasut 268.25—268.75. Magyar koronajáradék 93.77%—93.90. Hazai bank 280.—. Saigótárani közcéncánya r.-t. 581.—. Drasche-féle közcéncánya és téglagyár 484.—485.—. Danubius hajógyár r.-t. 226.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde nyugodt.

Kötöttet: Osztrák hitelrészvény 635.75—636.50. Magyar hitelrészvény 751.25—752.25. Osztrák-magyar államvasut 694.25—696.5—. Rimamurányi vasút 555.—557.—. Magyar leszámítoló-bank 476.25. Jelzalog-bank 444.75—443.25. Közuti vaspálya 552.50—554.—. Városi villamos vasut 268.—268.50. Magyar koronajáradék 93.77%—93.95. Hazai bank 280.—281.25. István téglagyár 250.—. Drasche-féle téglagyár 483.—487.—. Ujlaki téglagyár 300.—301.—.
Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. május hó végére 18—20 K.

Utótőzsde.

Kötettek: Osztrák hitelrészvény 635.25—635.75. Magyar hitelrészvény 751.25. Rimamurányi vasút 556.—555.—. Államvasut 696.—635.75. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 635.75. Rimamurányi vasút 555.75. Államvasut 696.—.

BECSI GABONATŐZSDE.

Bécs, május 14. (Saját tudósítónk jelentése.)

A mértékadó külföldi piacok valamivel gyengült irányzatot jelentettek s erre való tekintettel a konzum az itteni tőzsdén teljesen tartózkodott a vásárlástól. A piac teljesen üzletelen volt és hanyatlás felé hajlott, mivel azonban az eladók nem mutattak hajlandóságot a kínálatra, az árak nem hanyatlottak, buzáért és rozsért a teljes napi árakat kellett volna megadni, zab is megtartotta a tegnapi árakat, csak éppen tengeri lett 10 fillérral olcsóbb.

Jegyztetett buza: tiszavidéki 12.45—12.85 korona, mosoni 11.90—12.25 korona, tótfelvidéki 11.80—12.30 kor., déliavasuti 11.80—12.20 korona, marchfeldi 11.60—11.90.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.70—10.95 korona, csepeli 10.60—10.85 kor., pestmegyei 10.70—10.95, déliavasut 10.60—10.80 korona, különbétele magyar 10.60—10.85 kor., osztrák 10.70—10.90 korona.

Arpa: morvaországi 7.40—7.90 kor., marchfeldi —.— kor., bécsvidéki 7.50—8.20 kor., tótfelvidéki 6.75—8.30 kor., csepeli —.— kor., győri 7.10—7.70 kor., déli vasuti —.— kor., tiszavidéki —.— koroná

Magyar tengeri: régi 6.85 7.05, új — korona, cinquantin 8.—8.55, új — korona.
Magyar zab: selejtes — kor., közepes 5.55—7.85 korona, elsőrendű 7.85—8.10 kor., válogatott 8.10—8.45 korona

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, május 14. A tegnapi külföldi tőzsdék általános szilárd magatartása az itteni piac kedvező hangulatát újból megerősítette. Helyi vásárlások lényegesen több árfolyamjavulásokat idéztek elő. Hitel- és alpesi bányarészvények, valamint a helyi bankok részvényeinek legnagyobb része emelkedett. Magyar jelzálogbank részvények is javultak. Államvasuti részvényekben ismét eladásokat eszközöltek. A hangulat az előtőzsde zárlatáig barátságos maradt. Londonban a kamatlábat nem változtatták meg

ii órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 635.25, Magyar hitel. 751.—, Länderbank 442.—, Államvasut 694.—, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 136.—, Alpesi bányatársulat 661.—, Rimamurányi 555.50 Májusi járadék 97.40, Magyar koronajár. 93.75 Orosz érték —, Török sorsjegy 187.25, Német márka 117.60.

i órákor jegyezték:

Osztrák hitel 635.75, Magyar hitel 751.—, Länderbank 442.—, Unio-bank 539.—, Államvasut 694.25, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 136.—, Gőzhajó 1026.—, Alpesi bányarészvény 661.—, Májusi járadék 97.40, Magyar koronajáradék 93.75, Török sorsjegy 187.25, Német márka 117.67, Elbavölgyi vasut 444.50, Rimamurányi 555.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. 444.50, Kárpáti petroleum —.

Bécs, május 14. (Osztrák értékek zárlata.)

4-2 százalékos papír-járadék 97.30, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.15, 1860-as sorsjegy 150.50 Osztrák hitelsorsjegy 456.— Angol osztrák bankrészvény 298.25, Bécsi Bankverein 523.50 Osztrák-magyar bank 1727.— Déli vasut 134.50 Dunagőzhajózási társ. 1026.— Dohány rész. 409.— Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.68 Osztr. Lloyd 423.— 4.2 száz. ezüst. jár 97.25 99.15, Osztr. koronajáradék 97.40, 1864-es sorsjegy 262.—, Osztrák hitelintézeti részvény 634.25, Union-Bank 539.50, Osztrák Länderbank 440.10, Osztrák-magyar államvasut 695.—, Elbavölgyi vasut 444.—, Alpesi részvény 658.—, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.15, Lipótkohó —, Töröksorsjegy 187.40, Gyengébb.

Bécs, május 14. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.40. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 145.50, Magyar hitelbank részvény 746.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 475.—, Rimamurányi 554.40, Magyar cukoripar 1790, Adria hajózási részvénytársaság 410.—, Magyar koronajáradék 93.70, 4 százalékos magyar földterem. kötv. 93.50 Magyar nyer.-k. sorsjegy 188.60, Kassa-Óderbergi vasut részvény 362.—, Magyar jelzálogbank 443.50, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, május 14. (Tőzsdéi tudósítás.) Egybehangzóan a külföldi tőzsdékről érkezett kedvező jelentésekkel és a nemzetközi pénzpiac növekedő pénzösségére, a mai tőzsde szilárd irányzat mellett indult, amelylyel kapcsolatban majdnem az összes piacokon élénk üzleti működés fejlődött ki, a bányarésztékek piacán pedig a kohóértékek százalékonkénti emelkedésével járt. Kivételt képeztek rajnai aczélrészvények, amelyek küszöbön álló tökeemelési hírére gyengültek. Szénrészvények, bankok, járadékok és gőzhajózási részvények szintén javultak. Vasut-értékek közül amerikai vasutak Newyorkkal összhangban előnyben részesültek, míg déli vasut és varsó-bécsi vasut gyengülők voltak. Röviddel utóbb azonban magasabb árfolyamok mellett kínálatot kapott lábra, úgy, hogy a reakció kikerülhetlen volt, ami a vállalkozási kedvet tetemesen csökkentette. A további folyamatban az angol bank kamatlábemelésének elmaradása is gyengülést idézett elő, ami csak az utótőzsdén engedte át a helyet a javuló irányzatnak. A készpénzpiac ipari értékei részben realizáció alatt szenvedtek. Napipénz 4% és alább, magánleszámítolási kamatláb 3%.

Zárlatok jegyeztetik:

4-2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.63, osztrák hitelrészvény 199.—, Déli vasut 23.—, orosz bankjegyek 214.15, 4 százalékos új orosz kölcson —, Disconto Commandit 175.40, Dinamitruszt 162.80, Harpeni 199.75, Unifikált török

járadék 95.75, 4-2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék —, Magyar koronajáradék 93.60, Osztrák-magyar államvasut 148.80, Bécsi váltóár 84.85, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 218.—, Gelsenkircheni 194.75, Laurakohó 210.10 Gyengült.

Frankfurt, (Zárlat.) május 14. 4-2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.65, Osztrák hitelintézeti részvény 199.10, Osztrák-magyar államvasut 148.60, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 203.50, Bécsi Bankverein 131.10, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcson —, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.20, Osztrák koronajáradék 99.30, Magyar koronajáradék 93.60, Osztrák-magyar bank 123.90, Déli vasut részvény 23.20, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.9.—, Párisi váltóár 812.33, Union bankrészvény 135.50, Alpesi bányarészvény 329.50 Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) május 14. 4-2 százalékos ezüstjáradék 98.75, 1860. sorsjegy 152.—, Déli vasut 22.90, 4 százalékos aranyjáradék 98.30, Osztrák hitelrészvény 199.—, Osztrák-magyar államvasut 148.50, Olasz járadék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 94.30 Nyugodt.

London, május 14. Angol consol 86^{11/16}.

Páris, május 14. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.62, Osztr. aranyjáradék 98.40, Magyar aranyjáradék 95.20, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 497.25, 4 százalékos Olasz járadék 104.05, Déli vasut elsőbbségi kötv. 311.—, 5 százalékos marokkói járadék 518.—, 4 százalékos 1890. Román kölcson 96.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.25, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 97.70, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 519.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 444.—, 4 százalékos spanyol járadék 94.07, 4 százalékos unifikált török jár. 95.25, Török sorsjegy 181.—, Török dohányrészvény 429.—, Osztrák földhitelintézet 1110.—, Osztr. Länderbank 468.—, Magyar jelzálogbank 468.—, Banque de Paris 1419, Banque Ottomane 727.—, Osztr. magyar államvasut 750.—, Déli vasut —, Meridional vasut 682, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 486.—, Rio Tinto 14.85, Sucrerie d'Egypte 30.—, Tula 225.—, Thomson Houston —, Urikányi község 154, Chartered 18.—, De Beers 256.—, East Rand 89.—, Jagersfontein 82.—, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 48.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.06, Váltó Bécsre (rövid) 104.43, Váltó Belgiumra (rövid) ^{3/32}, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) ^{3/16}, Csek Londonra 251.15, Magánkamatláb 2^{1/16}, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vágómarhavásár.

Budapest, május 14. (Braun József és fia jelentése az „Egyetértés” részére.) Felhajtott: 2241 darab Vágómarha és pedig 1329 darab magyar és tarka ökör, 561 darab magyar és tarka tehén, — darab bosnyák ökör, — darab bosnyák tehén, 231 darab magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, — darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Következő árak jegyeztettek métermázsánként élősúlyban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 68.— 76.— koronáig, kivételesen —.— 80.— koronáig, középminőségű 60.—66.— koronáig, silány minőségű 52.—58.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 74—84 koronáig, kivételesen — K, középminőségű 66—72 koronáig, silány 52.—64.— koronáig. Magyar paraszt ökör legjobb minőségű —.— kor.-ig, középminőségű —.— kor.-ig, silány —.— koronáig. Magyar tehén legjobb minőségű 46.—64.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőségű —.— koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 48.—72.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőségű —.— koronáig. Bika legjobb minőségű 60.—70.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőségű 48.—54.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű —.— koronáig, kivételesen —.— koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőségű —.— koronáig. Kicsontozni való marha 36.—46.— koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű —.— koronáig, közép minőségű —.— koronáig, silányabb minőségű —.— koronáig. Növendékmарha 48.—64.— koronáig. Mind 100 kilónként élősúlyban.

A felhajtás 100 darabbal kisebb volt a múlt hetinél, de mivel a felhajtott állatok minősége jobbára gyengébb volt dacára a kisebb felhajtás-

nak, az irányzat lanyha volt s gyengébb minőségek ára 1 K-val mm.-ként csökkentek.

Bécsi szurómarhavásár.

Bécs, május 14-én. (Saját tudósítónk telefoni jelentése) A mai vásárra fölhozottak: 5327 darab borjut, 2362 darab fiatal sertést, 2076 levágott sertést, 170 darab levágott juhot, — darab élő juhot, 2061 darab bárányt.

Eladási árak kilogrammonként: Levágott borju 68-88 fillér; elsőrendű 100-124 fillér; legelege 126-138 fillér; élő borju — fillér; hizott hussertés 84-112 fillér; hizott sertés 104-120 fillér; levágott nehéz sertés I. rendű 124-132 fillér; II. rendű — fillér; könnyű sertés 124-132 fillér; elsőrendű süldő 100-200 fillér; levágott juh 86-104 fillér; bárány 1-36 koronál bárány elsőrendű — korona páronként.

Budapesti szurómarhavásár.

Budapest, május 14. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 964 darab élő borjut. Fizettek: elsőrendű élő borjukért 82-90 fillért, kivételesen 92— fill., középminőségű élő borjukért 70-80 fillért, silány és rugott borjukért 60-68 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat lanyha volt az árak 4-6 fillérrel csökkentek.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, május 14-én. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 130-132 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 132-134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 136-140 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül súlyban) — fillérig, közép (páronként 240 — kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1908. évi május 12. napján volt készlet 34595 drb., 1908. május hó 13-án felhajtott 369 darab, 1908. május 13-án elszállított 216 darab, 1908 május 14. napjára maradt készletben 34748 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, május 14. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 550 darab sertés, 97 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő — malacz. Mai napi felhajtás 469 darab sertés, 33 darab süldő, — darab malacz, összesen 1199 darab sertés, 130 darab süldő. — darab malacz. Eladatott 1045 darab sertés, 46 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 154 drb sertés, 83 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül életsúlyban 103—109 fillér, életsúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig — fillér, életsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, életsúlylevonással 128-136 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, életsúlylevonással 133-142 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, életsúlylevonással 134-142 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig — fillérig, életsúlylevonással — fillérig. Belföldi süldő —104 fillérig, horvát süldő 86-104 fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élősúlyban értendő.) A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Május 14. —

Kinevezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter a vezetéscs alatt álló miniszterium számvevőségének létszámába, Simon Géza fizetésnélküli számtisztet a XI. fizetési osztályba fizetési számtiszté. Schinszky János díjtalan számvakornokot díjaz számvakornokká, Márkus Gyula napidíjast díjtalan számvakornokká; a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Langer Jenő lugosi pénzügyi segédtitkárát pénzügyi titkárrá a soproni pénzügyigazgatóságához végleges minőségben, Marosi Ferenc sepsiszentgyörgyi pénzügyi segédtitkárát pénzügyi titkárrá a zombori pénzügyigazgatóságához, dr. Imreh István sepsiszentgyörgyi pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá, Mauks Imre zilahi pénzügyi fogalmazó-gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá, utóbbi kettőt a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóságához, mind a hármat végleges minőségben, Takácsy Sándor zombori pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá a zombori pénzügyigazgatóságához végleges minőségben, dr. Priszter Szaniszló szegedi pénzügyi fogalmazó-gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá az ipolysági pénzügyigazgatóság-

hoz végleges minőségben, a losonci sóhivatalhoz Rakovszky János sóellenőrt sóárnokká, báró Bánffy Béla mázsatisztet sóellenőrré, a nagykátai adóhivatalhoz Hügel Ödön szászrégeni adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrré, a topolyai adóhivatalhoz Perényi Miklós váci adóhivatali ellenőrré, a hatvani adóhivatalhoz Szabolovics János pozsonyi adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrré, a galgóczi adóhivatalhoz Obermayer András galgóczi adóhivatali segédé, a máriaradnai adóhivatalhoz Schlanger Samu máriaradnai adóhivatali ellenőrré, Frank Lajos soproni adóhivatali segédet adóhivatali ellenőrré a vasvári adóhivatalhoz, a korpónai adóhivatalhoz Gujás József zombori adóhivatali ellenőrré, a nagyszébeni adóhivatalhoz Csill István nagyszébeni adóhivatali segédé, Szánthó János igazolványos altiszt, nagyszébeni lakost pénzügyi irodatiszté a brassói pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségben; az igazságügyminiszter Vida Gyula betleni és Girtesch Gusztáv zsidói járásbírói telegkönyvvezetőket jelenlegi alkalmazásuk helyén, a IX. fizetési osztályba sorozott telegkönyvvezetőkké; a budapesti törvényszék élénke Németh György budapesti V. ker. járásbírói és Wehoiszky Mátyás budapesti VIII-X. ker. járásbírói napidíjas szolgálatát a vezetése alatt álló törvényszékhez III. osztályú hivatalszolgákká nevezte ki.

VIZALLAS.

	máj. 14. máj. 18.		máj. 13. máj. 18.	
Duna	Shárding	8.45 8.06	M.-Sziget	1.20 1.19
	Passau	5.09 4.98	Tekoháza	1.40 1.49
	Linz	2.57 2.42	V.-Namény	4.80 5.08
	Ries	2.77 2.67	Toka	5.88 5.46
	Pozsony	4.80 4.16	Diszaffüred	5.87 5.57
	Komárom	5.17 3.24	Szolnok	5.42 5.37
	Budapesti	5.04 5.06	Csongrád	5.29 5.14
	Paks	4.77 4.75	Szeged	5.75 5.52
	Mohács	5.46 5.30	T.-Bocst	4.47 4.31
	Gombos	5.35 5.18	Tiffl	4.82 4.70
	Ufvidék	4.87 4.22	Ódava	0.80 0.64
	Pancsova	4.45 4.42	Tapoly	0.62 0.66
	Orsova	4.16 4.14	Rodrog	3.58 3.65
Norva	Morva-falu	2.80 2.47	Sajó	1.80 1.85
Vág	Zsolna	1.74 1.64	Bernád	0.41 0.45
	Trencsén	1.05 1.18	Berettyó	0.24 0.53
	Szered	1.58 1.80	Kőrös	0.51 0.82
Eába	Szt.-Gothárd	0.16 0.14	Csucea	0.81 0.82
	Sárvár	0.47 0.50	N.-Várad	0.70 0.76
	Győr	4.18 4.20	Belényes	0.50 0.52
Dráva	Várnad	2.75 2.60	Tenke	0.68 0.64
	Zákány	1.4 1.80	Ónrahona	0.48 0.48
	Bács	2.89 2.92	Borosjenő	0.10 0.10
	Eszék	3.44 3.88	Bécs	2.80 3.04
Mura	M.-Szerda	2.44 2.30	Gyoma	4.20 4.26
Száva	Zágráb	0.70 0.-	Gy.-Fehérvár	1.48 1.72
	Sziczek	1.81 1.92	Branyicska	0.- 0.-
	Mitrovicza	5.- 5.08	Soborain	0.- 0.-
Szamos	Décs	1.08 1.11	Árad	1.88 1.52
	Szatmár	2.38 2.7	Makó	3.02 2.84
Kraszna	N.-Majtény	0.28 0.27	K.-Kostély	1.44 1.48
Latoros	Munkács	0.42 0.40	Kiszertó	1.02 1.04
Laborcs	Hemonna	0.25 0.25	Temesvár	0.06 0.08
Ung	Pereszény	0.- 0.70	Becskepek	1.06 1.-

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYAS

Butor

készpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért
mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon. 100 szoba allandóan készen rakitáron a leggyorsabb kivittől a legfinomabbig. Képes arjegyzék ingyen. Album 50 fillér belyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.
Budapest, Váci-körút 9. (Szerencsen-utca sarok.)

The „Park-Coat“

legújabb Koch-éle divat-fejlesztés, különleges tejszós szabásban, angol és skóti szövet, különféle mintákban 56, 50, 48, 40 38 és 16.- korona árban.

Kapható osakis **KOCH** TESTVÉREK

elsőrendű férfiak, tinó és gyermekruhák árúházában.

BUDAPEST, Károly-körút 26.

Szakszerűen készült elsőrendű szabómunka. Szabott, olcsó árak. A nagyváradi fiók telepünkre különösen felhívjuk b. figyelmét.

Nagyváradi Bémar-tér.

35939

37616

67150

számu osztályosjegyek a XXII. sorsjáték május 21. és 23-án tartandó I. osztály huzásához kizárólag csak

Lukács
Vilmos
bankházában

Budapest, V. Fürdő utca 10. kaphatók

I. osztályu sorsjegyek árai:

1/1   1/2   1/4   1/8
K 12.—   6.—   3.—   150

Rendelések az összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett eszközölhetnek. Postabefizetési lapok a betét portómentes beküldésére ingyen.

Legnagyobb nyeresemény esetleg **egy millió kor.**

A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási r. -t.

Közlemény.

A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatósága közhírré teszi, hogy a Budapest-Visegrád és Dömös között f. évi május hó 16-tól kezdve — a már tavaszkor kiadott menetrend szerint — péntek kivételével naponként még egy második gőzöst fog járni.

Az említett naptól kezdve a gőzösek a következő menetrend szerint fognak említett vonalon közlekedni.

Felfelé.

Indulás Budapestről:

d. e. 8 óra 30 percz és d. u. 2 óra 20 percz.

Érkezés Dömösre:

d. u. 12 óra 40 percz és este 6 óra 20 percz.

Lefelé.

Indulás Dömösről:

reggel 4 óra 45 percz és este 6 00 óra.

Érkezés Budapestre:

reggel 7 óra 45 percz és este 9 óra.

A Budapestről d. e. 8 óra 30 perczkor felfelé és Dömösről este 6 00 órakor lefelé induló gőzös pénteken nem közlekedik.

Budapest, 1908. május 12.

Az igazgatóág.

Magyar királyi államvasutak Budapest-jobbparti üzletvezetőség. 18574/1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Győr állomásán levő pályavendéglő bérletére az 1908. évi október hó 1-től számítható öt évi időtartamra, azaz 1913. évi szeptember hó 30-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 korona bélyeggel és «Ajánlat a magyar királyi államvasutak Győr állomásán levő vendéglői üzletnek bérbevételére az 18574. számhoz» felirattal ellátott, borítékba zart és lepecsételt, nemkülönböztetve a kellő okmányokkal (erkolcsi- és vagyoni bizonyítvány, iparengedély, honossági igazolvány stb.) felszerelt ajánlatok 1908. évi június hó 15-ének déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőség titkári hivatalához (Budapest, Kerespest-ut 3. szám) posta útján érteki vény mellött nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 1000 azaz egyezer korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpenztáránál 1908. január 14-ének déli 12 órájáig elteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg a bécsi tőzsdén legutóbb jelezett, tízenegy napnál nem régebb árfo yam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számítani.

A vendéglő bérletére vonatkozó egyéb felvilágosítások ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (Budapest, Kerespest-ut 8. szám, I. emelet 30. ajtó) vagy a győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megszereshetők. Az ajánlattevők közt feltételezzük hogy a pályázati feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy kitűzött határidőn túl érkezelt ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága fenn tartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül a felajánlott bérre — szabadon választ-hasson.

Tájékozássul még megjegyezzük, hogy az I. és II. osztályu étterem, valamint a vendéglőnek átateendő lakás és konyha világításáról, illetve tüteséről a bérlet saját költségén tartozik gondoskodni, a III. osztályu étterem futási és világítási költségét azonban teherésben a vasut viseli.

Budapest, 1908. május hó 13.

Az üzletvezetőség.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSÝ

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, bajkört (syphilis), dőrbajkát, szingyüdt fertőzést, idősebbeknél is, önterőzést és annak utóhatásait, ideg- és hágerinobajt, valamint minden női bajkát.

RENDEL: 3-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

Levél útján is biztos gyógyszer.

Titkos betegségek

biztos és halkámertes meggyógyítására óriási tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvostudós specialista.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a neml szervet, hólyag vagy idült bursitát, veselési nehézségeket, hólyagbajt, fekélyeket, syphilis, leg- és hágerinobajt és bármily női betegségeket.

Budapest, IX., Károly-körút 10. I. emelet.

Rendel d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.

Videktelek levél útján is biztos eredményreí gyógykezelés és gyógyszeréről is gondoskodik. — Nőknek külön varóterem, külön kijárat.

Table with multiple columns: Buza (Kilós, 100 kilogramm ára), Egyéb gabonafélék (Rossz, Árpá, Zab, Tenegri), Burgonya (Fehér, Róssa, Sárga), Különf. termény (Faj), and various other agricultural products.

Államadósság közkölcsondó

Table listing various types of bonds and securities, including Magyar aranyárak, Kassa-oderb, and others, with their respective prices.

Table with two columns: Pénz and Aru, listing various items and their prices.

Table listing bank shares (Bankok részvényei) and other financial instruments, including Magyar aranyárak and Kassa-oderb.

Table listing various types of stocks and shares, including Magyar aranyárak and Kassa-oderb.

Table listing various types of goods and commodities, including Magyar aranyárak and Kassa-oderb.

A MODEL

— REGÉNY. —
Írta: EDMOND MITCHELL.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Az ismeretlen haragos kitörése olyan józanítólag hatott rám, mint a hideg zuhany. Midőn megfordultam és egy pillantással kétségbeesett arczára néztem, meggyőződtem, hogy első feltevésemben csalódtam és szinte magam is Sterling álláspontjára helyezkedtem, amennyiben sainálkozásomat kifejezem. Odanéztem Sterlingre, ott állt — mintaképe a lesújtott és bűnbánó gonosztevőnek. Ami engemet illet, a sértő szemrehányás, melyet az idegen a szemem közé vágott és még inkább a hang, amelyen mondták, tényleg a részvét legkisebb szikráját is elfojtotta bennem.

asztaliók volt, rekeszekkel, egyikben a pénz eltevésére különös zárófiókkal, a háttérben fontos papirok és értékek számára. Sterling az egész fiók tartalmát kiöntötte az asztal lapjára és kétségbeesetten kezdett turkálni a papirok közt. — Pah! Ez a türelmetlen felkiáltás az ismeretlen-től eredt. Odamutatott egy véső nyomára, melyet a fiók külső és belső oldalán a szerszám ott hagyott. — Igen, ez valóságos betörés, ez egészen világos — mondta Sterling, mialatt még mindig a papirok között kerestél. — Azonkívül még más is elvezetett? — kérdezte a hölgy. — Előbb hadd nézzem meg — felelte Sterling. Egy csomag feküdt itt a fiókban, melyben néhány száz frank volt együtt. Az is eltűnt. — Akkor az az ember talán mégis csak közönséges tolvaj volt! Nézzé meg még egyszer. Sterling teljesítette kérését és pontosan átvizsgálta minden egyes lap papírt. De a lepecsételt csomag eltűnt, egészen biztosan. — Éppen midőn ön megérezte, kezünkben volt a csomag. Szándékunk volt felnyitni s abban a pillanatban szólalt meg a csengő. A csomagot visszatettem a fiókba és ráfordítottam a kulcsot. Ha a tolvaj megfigyelt bennünket — s Sterling fellépett a tetőn levő nagy ablakokra, melyek a felső világosságot nyújtották és melyek közül az egyik nyitva volt, — akkor látta ama borítékot is és mivel a sok pecsét után következtetve értékesnek találta, a pénzen kívül ezt is magával vitte. — Vagy esetleg megfordítva, — felelte a hölgy keserű, majdnem gunyos hangon. — Ide jött úgy, mint én, hogy a papirokat elvigye és mivel a pénzt is meglátta, azt is magához vette. — Ez tényleg nincs kizárva, asszonyom, — felelte Sterling, akit a nő hangja ugylátszik sértett, mert nyugodt méltósággal egyenes-

dett fel és megdöntött udvariassággal beszélte. — Mindkét feltevés helyes lehet, ön talán inkább képes ebben a kérdésben tisztán látni és azt eldönteni, mint jó magam. A nő észrevette, hogy hibát követett el és azonnal megváltoztatta a hangot. — Mit tehetünk most már? — kérdezte kéréző hangon és ismét utat nyitott magának Sterling lágy szívéhez. Ugylátszik, ez alatt a rövid idő alatt az ismeretlen nő már megalkotta magának Sterlingről a véleményét és tudta, hogy lovagias, jószívű ember létezik mindenkin szívesen segít. Különösen pedig asszonyt nem hagy magára a szerencsétlenségben. — Azt hiszem, hogy a dolgot a rendőrségen kell majd jelentenem, — mondta Sterling habozva. — Kérem, ne tegye azt, — mondta az asszony és ijedt pillantással láttam a szemében, — igérje meg, kérem, hogy nem tesz jelentést. — Miért nem? — Mert azok a levelek az enyéim és a titkok, ami bennök van, az én titkom! Ha a rendőrség beleavatkozik, a botrány nyilvános lesz és ország-világ megtudja. És ismét lágy hangon esdett ez a csodálatos asszony, ki úgy tudta változtatni a hangulatát, a pillantásával olyan esdeklően tudott nézni, hogy szinte ellenállhatatlanná lett. És még mielőtt beleszólhattam volna, ha ez szándékomban lett volna, Sterling megígérte, hogy eláll minden rendőri beavatkozástól. — Nos, nem bánom, — jelentette ki előzékenyen, — a rendőrséget kihagyjuk a játékból. — Óh mennyire köszönöm önnek, nem is tudom, miképpen fejezzem ki a hálomat? — mondta olyan hálával, mely nem volt örömettel és izgalomban kezei közé vette jölvédőinek kezét. Sterling zavarodottan állt előtte. Én a háttérben álltam. (Folyt. köv.)

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ékszerek, evőeszközök, nászajándékok részlelfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

művész

Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

Mindenre kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé és édes bonbonok.

Weider Árnin és Béla

csokoládé és cukoripár ZSOLNA.

Az egész országban mindenütt kapható

A MÜLLER J. L.-féle

felülmúlhatatlan, a legfinomabbat fehériti és éppen tartja. Kis tubus 50 fillér, nagy I koronás

KALIPTOS

LEGJOBB FOGPÉP

MÜLLER J. L.
es. és k. ut. száma 12
Bpest, Király-úton 12.
Mindenütt kapható.

Szabott gyári árak!

Nászajándéktárgyak minden árban.

Spitzer Miksa utóda

HOLCZER

m. kir. szab. ékszerész.

Nagy raktár: Gyémánt és brilliáns-bu-
tók, gyűrűk, melltűk és más
nemeskőárakból.

Saját gyártmány! Ékszer
átalakítás. Jutányos árak

Ekszer átalakítások.

Budapest, IV., Károly-körút 22. Róser Bazár.
Gyár: VII., Király-úton 15.

Leikiismeretes kiszolgálás!

Hecht Bankház

Keresse

szerencsését és boldogulását foglalkozása mellett.

Keresse meg alant foglalkozását és rendelje meg a mellette lévő számú osztálysorsjegyet

Hecht Bankháznál.

Ezen sorsjegy lesz tán szerencsésjének és boldogulásának megalapítója.

Acs	55041	Körjegyző	52892
Allami tisztviselő	66305	Kovács	8410
Allatorvos	105586	Lakatos	102017
Anyakönyvvezető	54120	Lelkész	95914
Aranyműves	65353	Levélfordó	102018
Asztalos	64818	Magánhivatalnok	68979
Bádgos	74429	Magánzó	105588
Bankár	102043	Mázói	58801
Bankhivatalnok	6523	Megyei tisztviselő	35916
Bérlő	106233	Mérnök	105560
Bíró	2098	Mészáros	52889
Bírósági jegyző	3095	Molnár	105584
Borbély	106232	Nyomdász	3584
Börkereskedő	102018	Nyugdíjas	106222
Csendőr	106234	Órás	3174
Czipész	98440	Örmester	91869
Czukrász	64816	Órnagy	4181
Diák	105590	Orvos	102004
Divatárkereskedő	95920	Pálincamérő	52886
Dohánytözsde	64811	Pap	102008
Ékszerész	22904	Pék	7427
Epitész	106236	Pénzügyi tisztviselő	95921
Ezredes	102009	Pénzügyőr	6509
Fakereskedő	64810	Pinczér	6679
Fényképész	8417	Postamester	107112
Főhadnagy	95910	Postatisztviselő	53814
Földbirtokos	107225	Szabó	106224
Fűszerkereskedő	91691	Szállodás	102021
Gazdatiszt	102046	Szatócs	106221
Gépész	52884	Szinés	91658
Gyógyszerész	63975	Szobaléster	108228
Gyümölcsáros	74418	Szolgabíró	95931
Hadnagy	6516	Szöllőbirtokos	67935
Házfelügyelő	35661	Szűcs	93445
Háztulajdonos	108616	Szülész	64815
Hentes	95933	Tábornok	6524
Hirlapíró	6512	Takarék. tisztviselő	22918
Hivatalnok	102011	Tanár	45652
Igazgató	106223	Tanító	22835
Iparossegéd	95930	Tanítónő	106205
Járásbíró	4178	Telekkönyvvezető	106235
Járásbírósi tisztviselő	107108	Tisztviselő	50807
Jegyző	95922	Törvényszéki tisztviselő	8591
Kalapos	106242	Tűzoltó	6678
Kapitány	64007	Ügyész	102028
Kárpitos	65354	Ügynök	105568
Kávés	95918	Ügyvéd	8670
Kéményseprő	35685	Üveges	108613
Képvisező	106231	Utazó	55443
Keresk. alkalmazott	123168	Városi tisztviselő	4180
Kereskedő	67938	Vaskereskedő	95926
Kertész	74426	Vasuti tisztviselő	93443
Kisbirtokos	52883	Vegyeskereskedő	35989
Kőműves	108107	Vegyész	5515
Könyvkötő	105579	Vendéglős	105553
Korcsmáros	35049	Zenész	4547

Rendelje meg a foglalkozása mellett álló szerencsesorsjegyet mielőbb, mert szerencseszámaink nagyon hamar elfognak. E sorsjegyek 1/8-okban is kaphatók.

Sorsjegy árak: $\frac{1}{1}$ K 12.- $\frac{1}{2}$ K 6.- $\frac{1}{4}$ K 3.- $\frac{1}{8}$ K 1.50

Huzás már május 21. és 23-án.

Hecht Bankház r.-t.

BUDAPEST,
Ferenciek-tere 6.

Fiók;
Erzsébet-körút

32.

Hecht Bankház

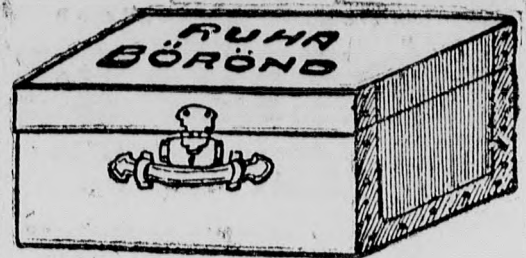
13. szám. Kézi táskák, fekete grograinbőröl, em kereten, kulccsal zárható, erős béles és szil egy oldalas.
Hossza 17 22 26 32 38 42 48 54 ctm.
Ar K 6.50 8.— 9.— 10.50 12.— 13.50

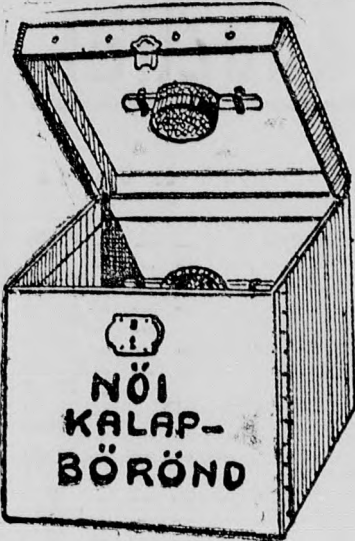
526. szám. Angol táskák, finom barna tehénbőröl, erős vém kereten, kulccsal zárható sárgaréz zár és áthajtott (patent) fogó finom béles és belül egy oldalas.
Hossza 40 45 50 55 60 65 ctm.
Ar K 24.— 27.— 30.— 34.— 39.— 42.—

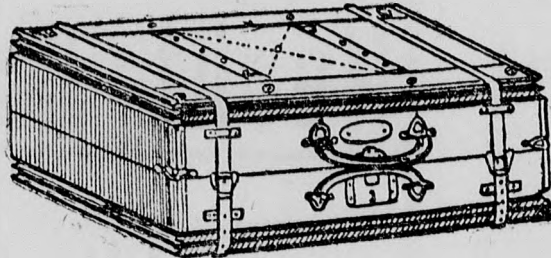
533. szám. Okmánytáska, fekete finom tehénbőröl, (patent) fogó, kulccsal zárható két tolvár, finom béles és belül egy oldalas.
Hossza 36 42 48 54 ctm.
Ar K 11.— 12.50 14.— 16.—

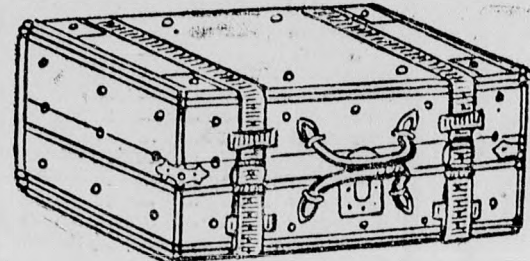
552 1/2. sz. Ruha bőrönd, barna vagy szürke, vízhatlan vitortorlávasszal borítva, erős bőrfogó és finom zár.
Hossza 60 65 70 ctm.
Ar K 9.— 10.50 11.—

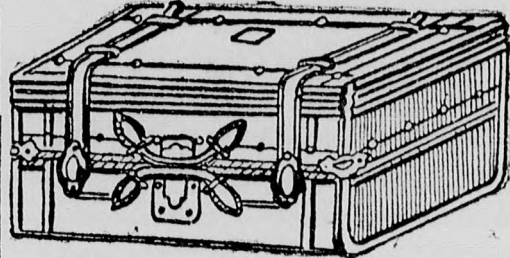
115. sz. Női kalapbőrönd, vitortorlávasszal borítva, finom zár, satainbéles (patent) tartókkal, a melyre a kalap csak kalaptüveléssel tűzve, igen célszerű, mert a kalapnak gyűrődése vagy törése hi van zárva és igen könnyű, 3 tartó de 4 kalap elhelyezhető. Ára K 9.50

539. sz. Ráncozott kézi bőrönd, barna vagy világos vitortorlávasszal borítva, mindkét oldalon tágitható, díszítő becsüregre és levárrva, védőcélt átkötő szíjjakkal és kulccsal zárható.
Hossza 60 65 70 ctm.
Ar K 9.50 10.50 11.50

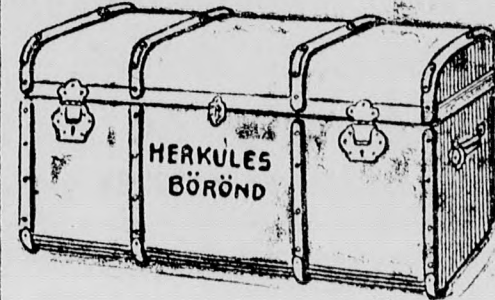

543. sz. Díszbőr-kézibőrönd, mindkét oldala tágitható átkötő szíjjakkal, finom, kulccsal zárható zár, cromó béles, elválasztó rekesz mappaszertű táskával.
Hossza 60 65 70 ctm.
Ar K 31.50 33.— 34.50

544. sz. Díszbőr-kézibőrönd, kivitele ugyanolyan mint az 543. számú, csak az egyik oldala tágitható, másik oldala kemény és két zárvédővel.

Hossza 60 65 70 ctm.
Ar K 36.— 37.50 39.—

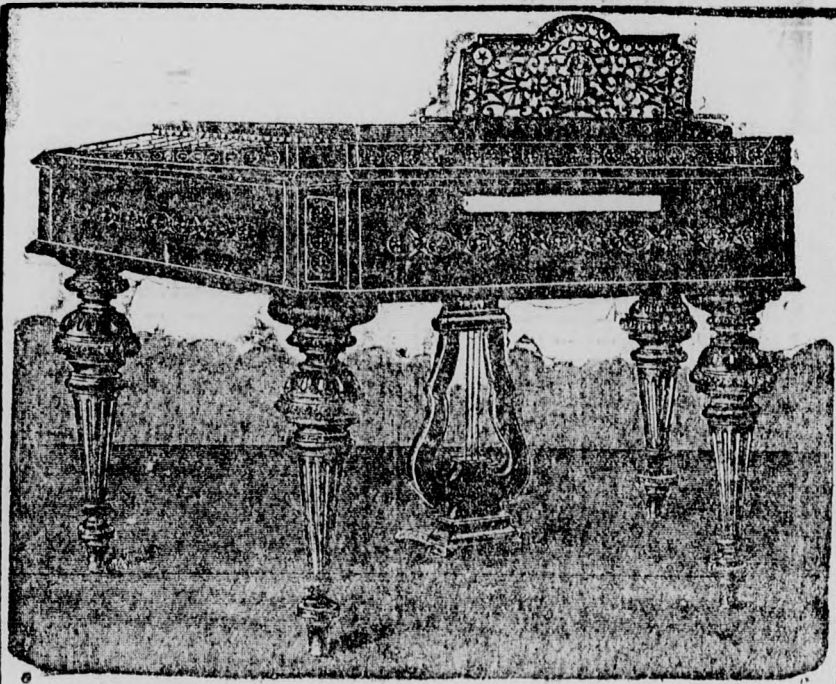
507. sz. Uti bőrönd, háromszoros founierből készült állvány, vitortorlávasszal borítva, olajfestékkel festve, köröskörül tömören hajlított kemény faló czekekkel, biztonsági zárok, egy zárvédő és egyéb vasalások sárgarézöl, bőrfogó csatlósával bélelve egy betét lecsatoló védővel.

Hossza 80 90 100 110 ctm.
Ar K 46.— 52.— 58.— 62.—
508. sz. Ugyanolyan kivitel mint az 507. szám, magasabb és két betét.
Hossza 90 100 110 ctm.
Ar K 59.— 63.— 74.—

Az anyag előnyös bevásárlása folytán, abban a helyzetben vagyok, hogy elismert elsőrangú gyártmányaimat ezen előnyárok mellett forgalomba hozhattam.

Heller Mór Utóda Budapest, VII., Károly-körút 3.

Ezen árlapot kérem (az összehasonlítás céljából) megőrizni és engem szükség esetén, becses megrendeléseivel megtisztolni.

Hangverseny-cimbalmok pedállal

a legjobb kivitelben, csekély havi részletfizetés mellett, árfölemelés nélkül.

Aufrecht és Goldschmied

hangszeráruházában,

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

MOST JELENT MEG!

A cs. és kir. szab. Hassa Odenbergi Vasut személyszállító vonatoknak menetrendje.

Rövid útmutatóval a Tátrába Érvényes 1908. május 1-től. Ára 12 fillér.

Singer és Wolfner kiadása Bpest, VI., Andrássy ut 10.

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab

ékszerkereskedő

BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

Ujdonság!!

NAGY LÁSZLÓ

A GYERMEK

ÉRDEKLŐDÉSÉNEK

LÉLEKTANA.

Ára 3 korona.

Kapható LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI., Andrássy-út 21. sz. és minden könyvkereskedésben.

Nadrágja jellemzi az urat!

A vasalás szabó-költsége volt, demár nem az, Kényelmessége és tökéletessége utolérhetetlen MOLNAR LAJOS törv. védett

automata-nadrágfeszítőjének

Egy készülék ára 3 korona 3.72 korona előre beküldéért bérmentve. Kapható főraktárosnál:

Plökl és Haasnál

Budapest, Andrássy-ut. 13

BIZTOS

gyógyulást keresőknek

ak bármily

nemi betegségben szenvednek,

mint húgyvese és hólyagbajok, húgyveszékletek, vizeletzavarok, eljeli magánlések, sebek és dujakoros bántalmak (syphilis, az önfertőzés utóhatásként fellépő idegbajok, korai férfierő elgyengülés, bármily bőrkülfestések stb. nőknél fertőzések, méh bajok, alapos, gyors és gyökeres gyógyítására szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógymódjainkat fogva legjobban ajánljuk

DR. GARAI ANTAL

v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírl és a legregibb, 22 éves leendő rendel. intézetét

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időit húgyvese és hólyag bajok vizsgálata villamos húgycsővizet megelőzővel.

Vidéktele levelekre kimerül ó választ és szakmáról tanácsot nyernek, gyógyszerrel gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

KISS szerencséje NAGY

Ki még eddig nem nyert, vagy nem tett szerencsekisérletet az osztálysorsjátékban, vegyen egy szerencse-sorsjegyet

Kiss bankházában

Kossuth Lajos-utca 13.

Fióküzlet: Rákóczi-ut 55. és Erzsébet-körut 22.

KISS szerencséje NAGY

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
K 1.50	3.—	6.—	12.—

Huzás már 21-én, csütörtökön!

KISS szerencséje NAGY

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Sálvány-utca 6/C. 288

Fényképezőgép,
alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elűléssel, kazzetával, alkalmas mindenféle felvételre csak 9 frt. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazzetával, lúda-exponálással, EGESZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép Görz objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfegyver, fényképezőgép binoklét, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb áron ugyiszintén minden olcsón eladok és újakra becserelek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49083

„Megcsaltál”
Megcsaltál és végül még nevétsz rajtam. Nem való vagy te igaz szerelmemre. Hogy engem annyit gyötör a szívem, hogy miatad, ha reád gondolok annyi álmatlan éjszakát töltök, ez az én bajom. Ha tévednék ird meg azt a második levelet, melyért annyit járok és várok már hiába Csalódot. 5589

Magánjáró
gőzcsonkoleszt 8 lóerejű, kifogástalan gyári javítással, magyar állami gyártmány, igen előnyös áron és fizetési módokkal megvételre ajánlatik Szűcs Ödön cég által Balán

Májusi
friss csemege juhurtot számít 5 kg-os bödönökben, 6 koronáért Hegyi téglasajt 1 kilója 1.60 korona. Hegyi juhurtgyár, Nagyszabos. (Gömör m.) Hélyi képviselőék kerestetnek. 28508

Parketagyár
Bőnygyóson ajánlja gyártmányait. 27733

Vigyazzon,
na meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle csukor két 60 fillérért. 721p

Magánkutató iroda
Bátközi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal magán, mint családi ügyekben Kossza-Magyar Béza. Telefon 67-47. 27750

Kolozsvári
Igaztudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kipróbált módszertünkkel, igen szerény díjazásért. A vissza sikeresét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Szaksis utólagos vizsgálata sikere utáni igen esélyes díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kiemelten válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar u. 2.

Jogi,
politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyetárgyakból is) Kolozsvára, Budapestre ugyiszintén államszámvevői államszámvevői államszámvevői teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium. Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsa-utca 44.)

Bolthelyiség
és lakások: 3 szobás azonnalra kiadók. Garai-tér 14. és József-körút 65.

Zálogcedulákat,
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit érték. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Polgári, gimnaziumi,
kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnaziumi előkészítőre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérék. 27808

Gépészeket
cséplés idényre ugyiszintén gazdasági és az összes gazdasági személyzetet, szakértelem és józanágáért teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl Krakaner Armin Budapest Nagymező-n. 25. Telefon 94-67.

Eladó
600 hold, Nógrád-megye, majdnem mind szántó. 1400 hold, Szabolcs-megye. 1800 hold erdő legelő és erdő. Felső Magyarország. 200.000 kor. ritka alkalmi vétel. 3.00 hold erdő Bihar-megye közelében 500.000 K. Bővebbet Hoffmann Jakab kölcsönpénz közvetítő irodája, Budapest, Teréz-körút 1/a III. em. 8

!!! Olcsó kölcsönök !!!
Tiszviselőközségek 6-6% -ra, 15-35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költség nincs! Díjazás utólagos! Jelzálogkölcsönök 4-4,5%-ra, 4,62-5,05% annuitás mellett. Másodhelyre 6,2%-ra. Ovadekokra az érték 75%-ig. Katonatiszteknek hadnagy-tól kezdve előnyös feltételekkel Társhitel, Váltókölcsönök gyorsan és előnyösen folyósi unk. Ingatlanok erdők, bányák adásvetele Osztrálysorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!!! Minden felvilágosítás díjtalan!! Képviselek alkalmaztatnak! Kína és Társa bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, VI., Eötvös-utca 2. Király-utca sarkon. Telefon: 105-34. Válaszbélyeg. 28429

BUTOR
résztulajdosításra vagy meghatározott időre szóló árak és legkedvezőbb díjazás mellett. Főválagosztással szolgál
Liszt István
Bpest, IV. Koronaherceg-n. 3 (Kügyő-tér sarkán)
butorraktárban.
Több mint 800 képpel ellátott kártyákat birtokunk 80 fillér ellen franko elküldjük

Sodronykerítések
bámulatol olcsón készít
Heizer és Társa
cég
Budapest,
VIII., Népszínház-u. 1-3

Veresáfonyabelőtt
BARTA-féle, 6 kilós postakosártyív 6.-korona FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesm. 26972

Modern urasági butorok
alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédlő-, szalon-uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SANDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Uri házam
36 klm. Budapesttől, a vasút mellett, körülbelül 13 hold bekerített területtel eladó 8 hold 80 éves park halastóval, 4 hold zöldes kert, Gyönyörű hely. A házban 8 szép szoba és minden mellék-helyiség. Istálló. Mind jó karban. Czim a kiadóhivatalban.

A legegyősebb részletfizetésre
zongorát,
pianinót,
czimbalmot,
hegedűt

készpénzbeni áron a legújabb rendszerű
bank hitel
utján kizárólag csakis Reményi nagy magyar bank szerlelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen.
Budapest, Király-u. 58. szám.

Arvórési BUTOROK
Üzlet felosztás miatt olcsón kiárusítottak
VII. ker., 008-U. 22.

TATRAKALAUZ
1908.
Utmutató a Magas-Tátrába és a Tátravidéki fürdőkhöz.
A Magyarországi Kárpátgyógyászat közre-n. ködésével szerkesztette:
Dr. Szontag Miklós kir. tanácsos.
— Álnöke —
Dr. Jármy László.
Térképekkel. 4 új kiadás. Ára 2 kor. 40 fill.
SINGER és WOLFNER kiadása,
Bpest, Andrassy-ni 10.

Fenyőborovicska
(Juni-perus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bórmentve.
FELKAI KONZERVGYÁR
Felka, Szepesm. 26973

BUTOR
árverésről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garson szobák Szalonbutorok, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, porzasszőnyeg és egyes darabok; Földes B. VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Ugorkát,
kalarábét, csukorborsót, zöldbabot, új burgonyát, sponót, gombát és hónapos retket vegyesen; 8.50 koronáért szállítja
gyümölcskivitel Csongrádról.

Korai
főzelékek, csukorborsó, zöldbab, ugorka, sponót, tejessaláta, hónapos retok, zöldhagymácskák, új bu gonya, vegyesen postakosárként 8 koronáért szállítja
Szabó, Csongrád.

Szepességi csemegék
BARTA-féle veresáfonya befőttel, málna, szanócza-, csipkegyógyít, gomba- és huskonserveket, pástélmokat alul a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepesmegye. Kérjen árjegyzéket.

Most jelent meg!
Atanító
Falusi életkép 3 felvételben.
Irla: Bródy Sándor
Ára 2.50 kor.
SINGER és WOLFNER kiadása Budapest, VI., Andrassy-ut 10

Urasági butorokat, szőnyeget, csillárokat
és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok.
Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).
Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pliszander vagy mastajta báló, ebédlő, ari szoba és szalonbutorokban Rézhálósobák, bórarnitörák és kárpitosfélékben Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez.
26597

Stenográfia!
Díjtalan gépirás-oktatás az összes írógép-rendszereken. Díjtalan és biztos állaskövvelés. Minden hónapban új gyorsírási és gépirási tanfolyamok nyílnak az oklevés gyorsíró tanároktól vezetett Stenográfia ország. Gabelberger magyar, német gyorsíró és gépiroiskolában. Levelező és vitairású tanfolyamok kereskedelmi szakintárgyak. Az intézet végzett növendékel egész éven át díjtalan gyakorló órákban részesülnek. Tanítás reggel 7 órától este 9-ig. Sokszorosító iroda. Copying office. Kérjen tájékoztatót. Az intézet helységél Váci-körút 33. sz. alatt vannak.
Most jelent meg!

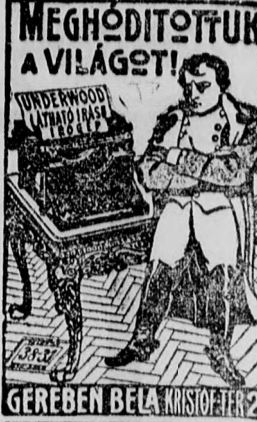
Isten rabjai
Regény
Irla: Gárdonyi Géza
Ára füze 5 korona. Ára kötve 7 korona.
Singer és Wolfner kiadása BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 10. sz.

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!
Kitűnő szabás!
Videkre miniat kiadók, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.
Zeliszka János
angol uri szabóterem
BUDAPEST,
Andrassy-ut 56. I. em.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban, állandó nagy raktár
Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Saját gyártmányu
vas- és rézbutorok
Rézagy --- --- 45.- frt
Vaságy matracozzal 8.50
Gyermekegy --- 11.50
Sodronyagy-betét 3.50
Vas- és rézbutorok gyári áron. 28048
WEISZ LIPOT
Király-utca 99. szám.
TELEFON 67-01

30 korona
finom szövethöl dívatos fértől-töny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Hazai verseny-szabóság” Buda-pest, VII. Thököly (Csömört)-ut 3. L em. Videkre miniat bórmentve.

MEGHODITOTTUK A VILAGOT!
GEREBEN BELA MISTÓFÉRTZ
BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezésök, rész- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bórarnitörák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám L emelet 266
Kerinczy-utca sarok.

FARAGÓ J.
műbutorraktár, kárpitos és díszítő
Bpest, Váci-utca 2.
Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint minden-nemű kárpitos- és díszítő-munkákat. 27881
Mintaraktár művész ki-vitelű butorokból, francia és angol szövetekből, : Költségvetés díjmentes.

30 forint. Varrógépek
egy új valódi csodádt Singer varrógép zárszékény-nyel 6 ovi főtállással onakia
SINGER A.
műgépészeti Budapest, főzelet: Akácia-utca 55. Minden-nemű varrógépek javítását legutányosabb áron elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagoni hálósobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyeget, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.
Nagy és Fia
Allandó nagy lakberendezés kiállítás!
IV., Semmelweiss-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.
Fióküzlet nincsen.
26618